DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 35 c. PENKTADIENIS – FRIDAY, GEGUŽĖ – MAY 12, 1989 Nr. 93

LKB Kronika, Nr. 79

(Tęsinys)

Eina nuo 1972 metų,
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Žinios iš vyskupijų

Kaunas. 1988 m. rugpjūčio 2 d. Kauno Tarpdiecezinėje Kunigų seminarijoje įvyko Lietuvos Katalikų Bažnyčios hierarchijos ir dvasininkijos simpoziumas. Simpoziumas prasidėjo himnu į Šventąją Dvasią. Buvo perskaityti du referatai: „Marija kunigo gyvenime" ir „Vilniaus arkivyskupo palaimintojo Jurgio Matulaičio pastoraciniai laiškai, pamokos". Šv. Mišias koncelebravo kardinolas Vincentas Sladkevičius, vyskupai – A. Vaičius, J. Preikšas, J. Steponavičius, R. Krikščiūnas ir apie 30 kunigų.

Jų metu vyskupų vardu žodį pasakė kardinolas Vincentas Sladkevičius. Su dėmesiu išklausę kardinolo žodį, kunigai išreiškė savo prielankumą ir pasitikėjimą dabartine hierarchija, piktinosi valdžios kišimusi į grynai Bažnyčios vidaus reikalus, grubų Kauno Kunigų seminarijos administravimą bei kišimusi į kunigų skirstymus. Visi pritarė Lazdijų dekano kun. V. Jalinsko pasisakymui. Skaudu, kad kandidatus į Seminariją užbaigia rinkti valstybės atstovas. Ir šiais metais stojančiųjų į Seminariją sąrašas buvo nuvežtas į Vilnių...

Mes privalom siekt, kad Bažnyčia nebūtų pajungta valstybės interesams, kad tie pajungimo čiulptuvai kiek galima sumažėtų. Jaunuolių priėmimas į Seminariją grynai dvasiškių reikalas ir dabartinė padėtis yra neteisinga. Turi būti galutinai nutrauktas stojančiųjų į Seminariją terorizavimas, reikalaujant pasižadėti bendradarbiauti su saugumu, šmeižiant pačią kunigystę ir kunigus. Tai Konstitucijos pažeidimas, kriminalinis dalykas ir taip besielgiantys turi būti žinomi ir nešti atsakomybę prieš įstatymus, gėda valstybei, kuri Bažnyčią stengiasi tokiomis priemonėmis pajungti, – kalbėjo kun. V. Jalinskas. Neteisinga nuomonė, paskirstant kunigus, kreiptis į Vilnių. Tai taip pat Bažnyčios vidaus reikalas, ir niekas neturi teisės kištis į jos vidaus struktūrą. Dabartinėj padėtyj kunigui dažnai būna neaišku, kam paklusti: vyskupui, kuris pašventino, ar tai nematomai rankai, kuri laužo Bažnyčios struktūrą? – ne vieno kunigo skaudžią patirtį išreiškė kun. V. Jalinskas.

(Bus daugiau)

Panamos opozicijos viceprezindentinis kandidatas Guillermo Ford, laimėjęs rinkimus, kairėje, sužeistas ir visas kruvinas ir dar mušamas, kai toliau Noriegos kareiviai tik stebi ir stovi, bet jo negina.

Lenkiame galvas partizanams

Telšiai. – 1989 gegužės 5. (LIC) – Lietuvos Laisvės Lyga sekmadienį, gegužės 7 d., Varniuose atidengė pirmąjį Lietuvos paminklą žuvusiems partizanams pagerbti. Paminklas pastatytas Lygos Telšių skyriaus iniciatyva. Telšių skyrius balandžio 25 d. paskelbė kreipimąsi į Lietuvos gyventojus, kviečiant juos dalyvauti paminklo atidengimo iškilmėse šiuo tekstu.

Į Lietuvos gyventojus

Ilgus metus Lietuvos partizanai buvo niekinami tarybinėje spaudoje ir tarybinių istorikų darbuose. Partizanams tebėra priskiriami nusikaltimai, kurių jie niekada nepadarė. Daugelyje Lietuvos vietų partizanų vardu nusikaltimus vykdė persirengę NKVD kareiviai, stribai arba plėšikai. Iš tarybinėje spaudoje paskelbtų partizanų nužudytojų sąrašų matyti, kad beveik visi jie turėjo iš NKVD gautus ginklus, buvo partiniai ir komjaunimo aktyvistai, slapti NKVD agentai, sudarinėję tremiamų į Sibirą sąrašus, uoliai talkininkavę tremiant lietuvius. Iš tarybinės spaudos žinome, kad kolaborantai buvo ne kartą įspėjami, tik po to jiems įvykdomas mirties nuosprendis. O rusų, lenkų, prancūzų, norvegų partizanai ar nebausdavo mirtimi savo tautų išgamų?

Atstatyti istorinę tiesą, bandyta šių metų vasario 12 d. Varniuose, kur prie buvusios NKVD būstinės užkasta apie 200 partizanų. Iš viso Lietuvoje partizanų eilėse kovojo apie 100,000 vyrų ir moterų. Oficialiais duomenimis iki 1966 m. balandžio 1 d. išėjo iš miškų apie 40,000, pusiau oficialiais žuvo tiek pat, o kiek jų kaulų ilsisi Rusijos konclagerių vietose?

Broliai ir seserys, kreipiamės į visus, kurie 1941 m., 1944-1954 m. priklausė laisvės kovotojų būriams, pasipriešinimo organizacijoms, visus Lietuvos laisvę mylinčius žmones š.m. gegužės 7 d., sekmadienį 14-tą valandą atvykti į Varnius žuvusių partizanų pagerbti. Čia bus atidengtas paminklas Lietuvos partizanams.

Lietuvos partizanų pradėta rezistencija prieš okupacinį režimą tebevyksta ir šiandien kitomis taikliomis priemonėmis. Ji lyginant su Estija ir Latvija stipresnė todėl, kad partizanai sutrukdė Maskvai atskiesti mūsų tautą kolonistais, kaip jai pasisekė mūsų šiaurės kaimynuose. To niekada neprivalome užmiršti! Amžina garbė kovotojams už Lietuvos laisvę.

Lietuvos Laisvės Lygos
Telšių skyrius
Telšiai, 1989, balandžio 25

JAV ir Sovietai vėl pradės derybas

Maskva. – Amerika ir Sovietų Sąjunga sutarė atnaujinti pasitarimus ilgųjų distancijų branduolinių raketų ir bombonešių sumažinimo klausimu, praneša žinių agentūros po Vasltybės sekr. James Baker III ir Sovietų Užsienio min. Sheverdnadzės posėdžio.

Amerikos ir Sovietų atstovai atskirai tarėsi ilguose posėdžiuose nusiginklavimo klausimais, regioninių konfliktų reikalais, žmogaus teisių klausimais ir terorizmo problemomis, kuriuos sovietai supranta kitaip negu amerikiečiai. Pranešama, kad bus padaryti kai kurie susitarimai ir Nikaragvos taikos klausimu. Sovietai pakeitė savo nusistatymą ir Vidurinių Rytų taikos reikalu – sutinka, kad būtų rinkimai palestiniečių tarpe Izraelio užimtose jų žemėse. Užsienio žurnalistai pastebi didelį sovietų lankstumą visuose klausimuose. Sovietų spaudos pranešėjas sako, kad pakanka švenčių derybininkams ir reikia pradėti vėl pasitarimus. Vakar Bakeris turėjo susitikti su Gorbačiovu, o po to išvykti į Briusselį su pranešimu NATO užsienio reikalų ministeriams. Šiandien Valstybės sekretorius grįžta į Washingtoną.

Pasaulio Lietuvių centro Kaune statutas

Steigiamasis statutas

1. Pasaulio lietuvių kultūros, mokslo ir švietimo centras Kaune (toliau vadinamas „Centru") yra nepriklausoma, politiškai neužsiangažavusi kultūrinių ir mokslinių ryšių, mokslinių studijų ir švietimo įstaiga, turinti juridinio asmens teises.

2. Centras yra finansuojamas visuomenės lėšomis sponsorių dotacijomis, taip pat gauna pajamas iš savo veiklos. Centro nariai moka nario mokestį, kurį nustato Centro valdyba.

3. Centro valdyba renka Revizinę komisiją, kontroliuojančią Centro ūkinę-finansinę veiklą.

4. Aukščiausias Centro valdymo organas yra Centro narių konferencija, šaukiama ne rečiau kaip kartą per 3 metus. Laikotarpiu tarp konferencijų Centro veiklai vadovauja 15 asmenų valdyba: 8 iš jų Lietuvos gyventojai ir 7 svetur gyvenantys lietuviai. Valdyba skiria Centro direktorių (direktorių Tarybą), nustato vykdomojo organo įgaliojimus.

5. Centro kūrimosi laikotarpiu vieniems metams sudaroma steigiamoji valdyba, turinti visus Valdybos įgaliojimus. Steigiamosios valdybos narius renka konferencijos „Tautinė aukštosios mokyklos koncepcija ir Kauno universitetas" dalyviai.

6. Centro nariu gali būti kiekvienas Lietuvos gyventojas (įteisinus Lietuvos pilietybę – Lietuvos pilietis), taip pat už tėvynės ribų gyvenantys lietuviai bei lietuvybės labui besidarbuoją kitų tautybių žmonės, mokantys nustatyto dydžio nario mokestį ir dalyvaujantys Centro veikloje.

7. Kiekvienas Centro narys gali rinkti Centro valdybą ir būti renkamas į jos narius.

Kaunas,
1989 m. balandžio 28 d.

Centro vadovybė

Kaunas. – (LIC) – 1989 balandžio 26-28 d. Kaune įvyko „Tautinės aukštosios mokyklos koncepcijos ir Kauno universiteto" mokslinė konferencija, kurios tikslas, pasak rengėjų, buvo „aptarti aukštojo mokslo organizavimo Lietuvoje koncepciją, pagrįstą siekimu užtikrinti universalų universitetinį išsilavinimą". Konferenciją organizavo Lietuvos kultūros fondo klubas „Aukuras", padedamas Lietuvos TSR Mokslų Akademijos ir Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio. Konferencijos kontekste nutarta atkurti Vytauto Didžiojo universitetą.

Sąjūdžio informacinė agentūra Vilniuje į Lietuvių Informacijos centrą New Yorke telefaksu pasiuntė pluoštą konferencijos žinių.

Centro valdyba

Valdas Adamkus (JAV), Valdotas Antanaitis (LŽUA), Kazimieras Antanavičius (Lietuvos TSR MA), Vitas Arašas (Vilniaus u-tas), Algirdas Avižienis (Kalifornijos u-tas, JAV), Antanas Buračas (Lietuvos TSR MA), Liucija Baškauskaitė (Upsalos u-tas, Švedija), Rimas Kalvaitis (Naujosios Anglijos kolegija, JAV), Dalia Katiliūtė (Šv. Ksavero kolegija, Chicago, JAV), Gediminas Kostkevičius (KPI), Vytautas Statulevičius (Lietuvos TSR MA), Krescensijus Stoškus (Vilniaus u-tas), Bronius Vaškelis (Illinois u-tas, Chicago, JAV), Romas Vaštokas (Trento u-tas, Kanada) ir Jurgis Vilemas (Lietuvos TSR MA).

Direkcija

Direktoriai: Algirdas Avižienis ir Vytautas Statulevičius.

Vicedirektoriai: Liucija Baškauskaitė ir Gediminas Kostkevičius.

Revizinė komisija

Kazimieras Antanavičius, Antanas Buračas ir Romas Vaštokas.

TRUMPAI IŠ VISUR

– **Gvatemalos** prez. Vinicio Cerezo kreipėsi į tautą, prašydamas laikytis ramiai, nes prieš jį organizuotas perversmas nepavyko ir viskas yra vyriausybės ir kariuomenės kontrolėje. Sukilimą ruošė aviacijos karininkai, bet Gynybos ministeris Alejadro Gramajo tai tuoj pastebėjo ir be šūvio juos suėmė, nors jų buvo apie 300 asmenų. Prezidentas Cerezo yra ne karškis, kurio terminas baigsis 1991 m. Gvatemala niekad dar neturėjo moderniškos demokratinės vyriausybės kaip kad yra ši vyriausybė ir tai nepatinka kai kuriems karininkams.

– **Chicago Sun-Times** kolumnistas Steve Neal rašo, kad pulkininkas Oliver North Irano-Contrų byloje jau daug prisikentėjo, todėl jo negalima bausti kalėjimu. Jis vykdęs savo viršininkų – prez. Reagano, buvusių Saugumo tarybos viršininkų Bud McFarlane ir John Poindexter ir CIA direktoriaus Bill Casey įsakymus. Dienraščio politinių žinių redaktorius ragina prezidentą Bushą paskelbti jam amnestiją.

– **Kongrese** pirmą kartą istorijoje Ginkluotų pajėgų komitete kalbėjo 4 rusų valdantieji kariškiai ir pageidavo šiltesnių ryšių su Washingtonu. Tame apklausinėjime dalyvavo ir Amerikos Jungtinio štabo viršininkas ir Gynybos departamento sekretorius.

– **Sovietų Sąjungos** žydai savo demonstracijomis Maskvoje nori atkreipti Valstybės sekretoriaus James Baker III dėmesį, kad jis primintų Kremliui, jog ne visiems žydams leidžiama išvykti iš „rojaus", praneša Reuteris.

– **Anderson** miestelyje, Indianos valstybėje gyvenanti Linda Essex, 48 metų, pasiekė neįprastą pasaulyje rekordą – ji tuoj ištekės 21-ji kartą.

– **Washingtone** prez. Bushas, kalbėdamasis su žurnalistais, pasakė, jog jis norėtų, kad pulk. Oliver North būtų išteisintas.

– **USS White Plains** laive, kuris aprūpina maistu laivyno karius, įvyko gaisras motorų sekcijoje. Laivas buvo Pietų Kinijos jūroje, maždaug 100 mylių nuo Hong Kongo. Žuvo šeši jūrininkai ir penki buvo sužeisti.

– **Prez. Bushas** buvo nuvykęs į Bethesdos laivyno ligoninę metiniam sveikatos patikrinimui. Po įvairių patikrinimų ir peršvietimų, prezidento sveikata rasta pasigėrėtinai gerame stovyje.

Varniuose atidengtas paminklas partizanams

Varniai. 1989 gegužės 10. (LIC) – Varniuose sekmadienį, gegužės 7 d. atidengtas ir pašventintas pirmas Lietuvos paminklas žuvusiems partizanams pagerbti. Iškilmės įvyko Lietuvos laisvės lygos Telšių skyriaus iniciatyva.

Paminklas žuvusiems partizanams atminti pastatytas prie buvusios NKVD būstinės, kur sakoma, kad užkasta apie 200 Lietuvos partizanų lavonų. Paminklas iš marmuro, ant jo Vyčio kryžius, Gedimino stulpai, ir užrašas: „Žuvusiems už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę 1944-1954 metais". Pasirašo „Laisvės siekianti tauta".

Partijos trukdymai

Iškilmėse dalyvavo apie 3,000, suvažiavusių iš Vilniaus, Kauno ir kitur. Anot minėjime dalyvavusio Lygos vado Antano Terlecko, Telšių vietinė valdžia baugino apylinkių žmones. Buvo nuplėšiami kvietimai, įspėjimus gavo mitingo organizatoriai, paminklo architektas Alfonsas Prišmantas bei Telšių katedros vikaras Budrius, kuris paminklą pašventino. Jam liepta gegužės 11 d. prisistatyti į Telšių prokuratūrą pas tardytoją Lukauską.

Prieš paminklo atidengimą, pasak Terlecko, vietos valdžia sušaukė kontramitingą, kuris turėjo nuspręsti paminklo likimą. Jį organizavo Varnių vykdomojo komiteto pirmininkas Juozas Šalaševičius. Tačiau, atrodo, kad protestuojančių prieš paminklo statymą neatsirado, o į atidengimą atvyko tik keletas triukšmadarių. Paminklo atidengimo iškilmei milicija netrukdė.

Partizanai – istorinė tiesa

Mitingui pirmininkavo Jaroslavas Banevičius, Kauno tremtinių klubo pirmininko pavaduotojas, kuris savo kalboje pabrėžė, kad susirinkusieji neatvyko suvedinėti sąskaitų su stribais ir kitais kolaborantais, tačiau būtina atstatyti istorijos tiesą ir pagerbti partizanų atminimą. Mitinge kalbėjo buvę partizanai Steponas Bubulas, Juozas Remeikis ir Leonas Laurinskas, taip pat buvusios politinės kalinės Irena Einikienė ir Jadvyga Aleksandravičiūtė, kuri skaitė savo eiles. Kalbas pasakė Arnas Taujanskas iš Laisvės lygos Kauno skyriaus, Leonardas Vilkas iš Laisvės lygos universiteto skyriaus, Lietuvos demokratų partijos atstovas Boleslovas Bilotas, Stasys Buškevičius iš Jaunosios Lietuvos, poetas ir aktorius Kęstutis Genys.

Šį šeštadienį, gegužės 13 d. Igliaukoje, kur palaidota 19 partizanų, irgi numatyta atidengti paminklą jų atminimui pagerbti.

Panaikinti teisėti rinkimai

Panama. – Panamos rinkimų komitetas, įsakytas generolo Noriegos, panaikino sekmadienio rinkimus. Šis pranešimas buvo padarytas po to, kai diktatoriaus specialiai paruošti vyrai užpuolė rinkimus laimėjusius opozicijos kandidatus ir juos sumušė geležinėmis lazdomis. Vienas opozicijos vadą lydėjęs sargybinis buvo užmuštas ir keli sunkiai sužeisti. Tie vyrai, kovoją už Noriegos vyriausybę, vadinasi „Garbės batalionu".

Abu kandidatai, už kuriuos pasisakė Panamos gyventojai – Guillermo Endara, prezidentinis kandidatas, ir Guillermo Ford, viceprezidentinis kandidatas, buvo užpulti sostinės gatvėje, sumušti ir nuvežti į ligoninę. Endarai buvo sumušta galva ir abu kandidatai gerokai sukruvinti. Suteikus medicininę pagalbą, Endara išvyko į savo įstaigą, kur jis vėl buvo užpultas. O ligoninėje žurnalistams jis pasakė, kad Noriega yra už viską kaltas ir jis turi pasitraukti. Reuterio agentūra paskelbė, kad Noriega negali panaikinti rinkimų vien dėl to, kad jis juos pralaimėjo. Visų stebėtojų ir Katalikų Bažnyčios komiteto pranešimu, opozicija laimėjo rinkimus santykiu 3 prieš 1.

Papildomi daliniai į Panamą

Prez. Bushas ketvirtadienį anksti tarėsi su Kongreso vadais. Po to buvo pranešta, kad siunčiami papildomi daliniai apsaugoti ten esantiems amerikiečiams. Visiems amerikiečiams įsakyta apsigyventi Amerikos karių bazėse ir nesirodyti gatvėse, kur vyksta panamiečių demonstracijos prieš vyriausybę. Noriega įsakė įšvykti 9 užsienio žurnalistams tuojau pat, įskaitant ir Amerikos Balso korespondentą. Nežinia, kur yra sužeistasis opozicijos viceprezidentinis kandidatas Fordas. Apskaičiuota, kad iš viso Panamoje gali būti 50,000 amerikiečių.

Pirmasis dienraštis

Varšuva. – Lenkijoje po 40 metų buvo išleistas pirmas nepriklausomas dienraštis „Gazeta Wyborcza". Pačiame pirmame puslapyje buvo parašyta, kad nėra laisvės be Solidarumo. Dienraštis buvo atspausdintas toje pačioje spaustuvėje, kaip ir vyriausybės leidžiamos žinios. Jo redaktorius yra Adam Michnik, buvęs komunistų kalėjimuose kalintas, o jo pavaduotoja yra Helena Luczywo. Pirmame puslapyje buvo įdėta Lech Walesos nuotrauka. Plačiai rašoma apie rinkimus, kurie bus birželio 4 d. Pirmasis dienraščio numeris išleistas 150,000 egzempliorių ir turi aštuonis puslapius. Kadangi ir Lenkijoje trūksta popieriaus, tai didesnio skaičiaus negalima spausdinti.

KALENDORIUS

Gegužės 12 d.: Nerėjas, Achilas, Pankrautas, Flavija, Vaidutis, Viligailė.

Gegužės 13 d.: Servacijus, Alvydė, Imelda, Neris, Alva, Glicerija, Tautmilas, Robertas Bellarminas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:35, leidžiasi 7:59.
Temperatūra dieną 63 l., naktį 43 l.

SPORTO APŽVALGA

TORONTO ŽAIDYNĖS LIETUVOS OLIMPINEI DIENAI

Solidarizuodama Lietuvos Tautiniam Olimpiniam komitetui, Š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto s-ga dedikavo savo metines 39-tas sporto žaidynes Toronte Lietuvos Olimpinei dienai. Ta diena yra paskelbta LTOK gegužės 13 d. ir bus švenčiama įvairiausiais renginiais Lietuvoje ir visame Pabaltijyje.

Toje dvasioje ir nuotaikoje, dar rusenančiais prisiminimais iš III-jų PLS žaidynių Australijoje ir jau gimstančiu entuziazmu dalyvauti IV-se Lietuvoje, Š. Amerikos sportininkai parodė atitinkamą entuziazmą savo dalyvavimu ir kovos dvasia varžybų aikštėse. Toronto sporto varžybose dalyvavo 17 Š. Amerikos lietuvių sporto klubų su 49 komandomis ir 80 pavienių sportininkų, iš viso gražiai apvalus skaičius — 500.

Varžybos vyko šiose sporto šakose: krepšinio, tinklinio, ledo ritulio, kėgliavimo, raketbolo ir skvašo. Trijų Toronto klubų „Aušros", „Vyčio" ir „Jungties" organizacija, su org. k-to pirm. Rimu Sonda ir varžybinio k-to pirm. Audriu Šileika, buvo be priekaištų. Trūko tik daugiau žiūrovų, ypač baigminėse rungtynėse, kurios tikrai buvo vertos dėmesio. Darosi vis sunkiau suprasti, matant mūsų jaunimą su tokiu entuziazmu dalyvaujantį savo šventėse ir užsidegusį naujais tautiniais jausmais, sąryšyje su atgimstančia Lietuva ir prasidėjusiu sportiniu bendravimu, vis mažiau remiamą lietuvių visuomenės ir lietuviškų institucijų. Tačiau, kaip vienas sporto veteranas pareiškė: „Išgyvenome 40 metų, gyvensime ir toliau..."

NEW YORKAS MEISTERIS PASKUTINĖJE SEKUNDĖJE

Krepšinis buvo dėmesio centre su 29 komandomis ir įspūdinga bei dramatiška baigminių rungtynių pabaiga. Kai 11 sek. iki pabaigos A. Rugienius šaltai įsodino dvi baudas ir pasekmę persvėrė Detroito „Kovo" naudai 103-102, Detroito „sirgaliai", su Liuda Rugieniene priekyje, atsiduso ir vos nesušuko: „Pagaliau, pagaliau ir mes laimėjome!.." Tačiau, kaip ir pernai Chicagoje, dar buvo likę ilgų 11 sekundžių. Po minutės pasitarimo, New Yorkas atakuoja, kelios pasuotės ir metimas iš dešinio krašto; neįkritusį kamuolį Šimkus numuša į kitą kraštą. Metimas iš ten taip pat nesėkmingas, kelis kartus kamuolys atšoka nuo lanko, kol, pagaliau, Šimkaus, švelni ir magiška ranka, (nežiūrint dviejų detroitiškių) jį nukreipia į krepšį. Tuo pačiu metu baigminis švilpukas fiksuoja New Yorko pergalę 104-103 ir meisterio titulą.

Rungtynių pradžia priklauso „Kovui", jis atsiplėšia 22-13, bet neilgam. New Yorko LAK prisiveja ir kėlinį laimi 55-52. Antrame kėlinyje New Yorkas dominuoja žaidimą ir vienu metu jau veda 10 taškų skirtumu (85-75), tačiau „Kovas" nei nemano kapituliuoti. Stebėtinai puikūs Rackos ir Kennedy tolimi metimai pasekmę išlygina ir paskutinėse sekundėse net persveria. Tačiau dramatiškoje pabaigoje laimė nusišypso New Yorkui. Antrus metus iš eilės Detroitas pralaimi paskutinėse sekundėse ir vieno vienintelio taško skirtumu...

Puiki „Kovo" komanda su agresyviu žaidimu brolių Gražulių, Rugienio ir Panganio po lentomis ir stebėtinais tolimais metimais Rackos (32 taškai) ir Kennedy (30 t.) bei stipresniu „suolu", atrodo, turėjo ištempti pergalę. Deja, neužteko, nes New Yorko „Atletai", su buvusiu „Neries" žaidėju G. Shimko, buvo trupučiuką pranašesni techniškai, diktavo žaidimą su greitais Waitkaus (19 t.) ir Shimko (32 t.) antpuoliais ir nesulaikomu Šimkumi (35 t.) po lentomis. Prie jų pridėję Mikalauską ir Shaefferį, turim penketuką, kuris atstovaus „Vėjui" išvykoj į Lietuvą.

Prieš tai New Yorkas įveikė Hamiltono „Kovą" 106-96 ir Toronto „Aušrą" 103-95, o Detroito „Kovas" pirmose rungtynėse tik paskutinėje sekundėje tolimu metimu ištempė prieš Chicagos „Lituanicą" 78-75; po to gana užtikrintai prieš Toronto „Vytį" 105-92.

Trečią vietą iškovojo Chicagos „Lituanica". Pralaimėjusi Detroito „Kovui" 78-75, „Lituanica" lengvai įveikė „Nerį", puikiai sužaidė prieš Toronto „Aušrą" 101-83 ir po geros kovos laimėjo prieš Toronto „Vytį" 66-60. Kad ir nepilnos sudėties, „Lituanicos" Baris, Stukas, Siliūnas, Ambutas ir kiti vis dar sugeba pasiekti gerų pergalių.

Vyrų B klasėje daug komandų ir keletas retai matomų ar naujų veidų, kaip Montrealio „Tauras", Toronto „Perkūnas" ar Londono „Tauras", tačiau paskutiniu momentu nebegalėjo atvykti daugkartinis šios klasės meisteris Cicero „Ateitis", nes staiga mirė vienas iš trijų brolių Owens. Be abejo, tai didžiulis smūgis Sąjungos krepšiniui, ir užuojauta visai Owens šeimai.

Šioje klasėje gana netikėtai pirmą vietą laimėjo New Yorko LAK. Įsidrąsinę, po sunkios pergalės prieš Hamiltoną 70-63, LAK nugalėjo „Aušrą" 81-77 ir baigmėje po įtemptų rungtynių ir Montrealio „Taurą" 71-67.

(Bus daugiau)

ŠALFASS 39-tųjų Sporto žaidynių Toronto krepšinio čempionai — New Yorko LAK žaidėjai, pasipuošę aukso medaliais. Dešinėje, varžybinio komiteto pirm. A. Šileikis įteikia medalį „Atletų" klubo pirm. Pranui Gvildžiui.

NUO IETIES IKI BEISBOLO

Praėjusį mėnesį JAV-ėse lankėsi Sovietų Sąjungos beisbolo rinktinė, kurios sudėtyje buvo metikas Edmundas Matusevičius, pasižymėjęs lietuvis ietininkas. Šia proga „Margučio" radijo programos Chicagoje vedėjas Petras Petrutis turėjo su juo telefoninį pašnekesį, kuriuo sutiko pasidalinti su „Sporto apžvalgos" skaitytojais.

— Labai malonu jus pasveikinti, atvykus į beisbolo tėvynę ir pasidžiaugti Jūsų žaidimu.

— Labai ačiū.

— Jeigu žaidžiate, tai tikriausiai Jums patinka beisbolo žaidimas?

— Taip, labai patinka.

— Ar beisbolas populiarus Lietuvoje?

— Nepasakyčiau, kad jau populiarus. Pas mus krepšinis ir futbolas yra populiariausi žaidimai. Norint naują sporto šaką įgyvendinti, reikia ją reklamuoti. Reikia, kad žmonės žinotų taisykles, suprastų žaidimo esmę. Dabar pas mus dažnai net dėl taisyklių kyla visokių klausimų. Trūksta inventoriaus, uniformų ir materialinės bazės. Beisbolas pas mus žengia pirmuosius žingsnius.

— Kur Jūs žaidžiate, kurioje komandoje?

— Žaidžiu Vilniuje, „Žalgirio" komandoje. Mūsų komanda ruošiasi startuoti TSRS pirmos lygos čempionate.

— Kiek čempionate dalyvaus komandų?

— Dabar vykdoma atranka. Komandos skirstomos į pogrupius. Iš pogrupių išeis į du šešetukus, o iš tų šešetukų atrinks 8 ar 10 komandų, kurioms teks žaisti TSRS čempionate.

— Manyčiau, kad beisbolas žaidžiamas ne tik Vilniuje, bet ir kituose Lietuvos miestuose?

— Pagrindiniai centrai Vilniuje ir Kaune. Kiekviename mieste yra po tris ar keturias komandas. Dar žaidžiama Utenoje. Girdėjau, kad yra komanda Šalčininkuose. Žada įsikurti komanda ir Klaipėdoje.

— Ar Jūs anksčiau kultivavote kurią nors kitą sporto šaką?

— Buvau lengvaatletis, ieties metikas.

— O paskui susidomėjote beisbolu?

— Tikrai pasakius, aš į beisbolą patekau atsitiktinai. Dar 1988 metų sezonui ruošiausi mėtyti ietį. Taip atsitiko, kad gegužės mėnesį, dar neprasidėjus sezonui, aš gavau traumą ir nebegalėjau mėtyti ieties. Man buvo labai gaila, kadangi ruošiausi visą žiemą ir pavasarį. Tuo metu beisbolo treneris pradėjo mane kviesti į beisbolą. Iš pradžių atsisakinėjau. Nenorėjau, kaip sakoma, išduoti ieties. Paskui sutikau pabandyti. O kai mėjau pabandyti, tai ir tebebandau. Ir nebežinau... Dabar dirbu kaip ieties metimo treneris ir kartu žaidžiu beisbolą. Kyla klausimas, ar pasirinkti beisbolą, ar dirbti toliau ir kada nors tapti tikru ieties metimo treneriu.

— Beje, ar Jums yra žinoma, kad prieš daugelį metų beisbolo žaidimą Lietuvoje populiarino aviacijos kapitonas Steponas Darius?

— Taip, taip, taip... 1922 m. jeigu neklystu. Kai rinkome komandos pavadinimą, aš siūliau pavadinti komandą Dariaus vardu. Sakiau, kad Darius yra pirmas žmogus, kuris Lietuvoje pradėjo propaguoti beisbolo žaidimą...

— Na, kaip gi sekasi Amerikoje?

— Aplamai pasakius... Aplamai Tarybų sąjungoje beisbolas žaidžiamas treti metai. Lygis, taip sakant, žemas, palyginus su Amerika, nes Amerika žaidžia beisbolą 100 ar daugiau metų. Amerikiečiams jau į kraują yra įaugęs beisbolas. Visi žaidžia nuo mažens ir visi puikiausiai žino taisykles. Mums visi amerikiečiai atrodo kaip profesionalai. Mums labai sunku, bet dirbsime ir po keletos metų, reikėtų tikėtis, galėsime prilygti Amerikos universitetų komandoms.

— Kiek rungtynių sužaidėte Amerikoje?

— Bijau sumeluoti... Atrodo, kad devynias rungtynes ir visas pralaimėjome.

— Tai nieko blogo, tai, sakyčiau, gera pamoka, ar ne?

— Mes ir važiavome pasimokyti. Pas mus nėra nei vienos specialios aikštės. Pavyzdžiui, mes pirmą kartą mėtome nuo „pičerio" kalniuko. Ir tai yra labai didelis skirtumas.

— Ar teko Amerikoje sutikti lietuvių?

— Teko. Tikriau pasakius teko susitikti su lietuvaitėmis. Washingtone mane sutiko iš Amerikos balso Eglė Jaraitė, o Atlantoje mane pašefavo Rima Janulevičiūtė.

— Ties, ar jūsų tarpe nėra latvių ir estų?

— Nėra. Aš vienintėlis iš Pabaltijo.

Ačiū, Edmundai, už pasikalbėjimą. Linkiu smagios viešnagės ir geriausios sėkmės. Geriausi linkėjimai Lietuvos sportininkams.

. . . . . .

Besišnekant paaiškėjo, kad Lietuvos beisbolininkai neturi jokių uniformų. Pokalbininko žodžiais, „mes iki šiol gerai nežinojome kas yra beisbolininko uniforma". Užsiminus, kad gal reikėtų užkalbinti Šiaurės Amerikos Lietuvių Sporto sąjungos valdybą uniformų reikalu, Edmundas kukliai pastebėjo, kad jis negalįs prašyti tačiau jeigu kas pasiūlytų, tai, girdi, negalima būtų atsisakyti.

Edmundas Matusevičius su malonumu kalbėjo apie savo žmoną Dalią, kuri, kaip žinia, Seulo olimpinėse žaidynėse dalyvavo 800 metrų bėgimo varžybose. Apie Edmundo Matusevičiaus žaidimą Sovietų Sąjungos beisbolo rinktinėje buvo rašyta ir JAV didžiojoje spaudoje.

Futbolas Chicagoje

„LITUANICA" — „TREVIANS" 2-1

Praėjusį sekmadienį, gegužės 7 d., „Lituanicos" vyrų komanda žaidė ketvirtąsias šių metų pirmenybių rungtynes Northfield priemiestyje prieš praėjusiais metais buvusią major divizijoje „Trevians" komandą, kuri šį sezoną vėl atsidūrė pirmoje divizijoje ir toje pačioje sekcijoje su „Lituanica". Kadangi „Trevians" komanda iš trejeto sužaistų rungtynių jau surinko 5 taškus ir įvarčių 12-0 ir, matyt, galvoja apie vėl sugrįžimą į major diviziją, o „Lituanica" iš tiek pat rungtynių laimėjo 4 taškus ir įvarčių 7-3, buvo galima spėti, kad rungtynės bus tarp apylygiai stiprių varžovų. Spėjimas pasitvirtino. Mūsiškiai sužaidė visose pozicijose užtikrintai, turėjo žymesnę lauko persvarą ir laimėjo užtarnautai rezultatu 2-1. Įvarčius pelnė T. Maestre ir St. Jenigas. Komandoje šį kartą nebuvo pagrindinių žaidėjų Algio Krygerio ir J. Clark.

Komandos vadovas G. Bielskus po rungtynių sakė, kad prieš „Trevians" mūsų komanda sužaidė geriausiai šiais metais.

Veteranų komandai praėjusį šeštadienį nepavyko. Jie pralaimėjo ukrainiečių „Wings" komandai 1-0.

SAVAITGALIO RUNGTYNĖS

Šį sekmadienį, gegužės 14 d., F. K. „Lituanica" vyrų komanda žais pirmenybių rungtynes prieš stiprią ukrainiečių komandą „Wings". Rungtynės abiem komandom labai svarbios, nes abi pretenduoja į sekcijų meisterius. „Lituanica" su 6 taškais ir 9:4 įvarčių santykiu šiuo metu pirmauja raudonoje sekcijoje, o „Wings" taip pat su 6 taškais ir 12:0 įvarčių santykiu pirmauja mėlynoje sekcijoje. Nors „Wings" įvarčių santykis atrodo žymiai įspūdingesnis, bet čia būtina atkreipti dėmesį į žaistų rungtynių kokybę. „L" varžovų komandos buvo stipresnės. Kaip ten bebūtų, iš anksto galima tvirtinti, kad šios rungtynės bus tarp pajėgiausių pirmos divizijos komandų.

Rungtynės bus Smith Field, Campbell ir Grand Avenue, du blokai į vakarus nuo Western — patogi transportacija autobusu.

Veteranai žais prieš „Croatia" šeštadienį, 5 val. vakare, Harr Parke.

L.F.K. „LITUANICA" — LIETUVOS TAUTINIO OLIMPINIO KOMITETO NARYS — RĖMĖJAS

F.K. „Lituanica" komandos ne vien žaidžia futbolą Chicagos ir jos priemiesčių aikštėse, garsindamos lietuvių vardą tarptautinėje visuomenėje, bet stengiasi padėti ir okup. Lietuvos sportininkams. Neseniai F. K. „Lituanica" sutiko, globojo ir išleido Lietuvos „Žalgirio" jaunių futbolo rinktinę, kuri gražiai atstovavo Lietuvos vardui tarptautiniame Dallas, Texas, turnyre, kur Lietuvos vardas daugeliui iki šiol net nebuvo girdėtas. Ta proga jos vardas pateko į JAV sporto spaudos puslapius.

Šiomis dienomis „Lituanica" įstojo į Lietuvos Tautinio Olimpinio Komiteto narius rėmėjus su 200 dolerių įnašu. Gegužės 13 yra to Komiteto paskelbta Lietuvos Olimpine diena. Solidarizuodamas L.T.O. K-tui, „Lituanicos" futbolo klubas šiomis savaitgalio rungtynėmis jungiasi į Lietuvos Olimpinę dieną.

J. J.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288
507 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 352-4487

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai ligoniams kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba **246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILIJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir 5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st. St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

EITYNĖS UŽ PINIGUS

Chicagoje gegužės 7 d., sekmadienį, įvyko dvi stambios eitynės, kuriose ėjikai iš savo artimųjų gavo už kiekvieną nueitą mylią tam tikrą auką. Žydai savo Chicagos eitynėse surinko 200,000 dol. Izraelio paramai, o amerikiečiai ėjikai 50,000 dol. varguomenės šalpai.

Prancūzijos

RŪPESTIS LIBANU

Iš visų kraštų Vakaruose, Prancūzija turbūt labiau pergyvena atnaujintas kautynes Beirute negu bet kuris kitas. Puolimams prašokus visų anksčiau vykusių puolimų lygį, balandžio 11 d. Notre Dame katedroje Paryžiuje, 5,000 žmonių dalyvavo pamaldose, prašant taikos Libane. Jų metu Lyons arkivyskupas kard. Albert Decourtray, kuris yra ir Prancūzijos vyskupų konferencijos pirmininkas, pasakė: „Šį vakarą visi mes esame libaniečiai, stebėdami naikinimą tautos, mūsų bičiulių, kurie yra artimi Prancūzijos bažnyčioms".

Kviesdamas visus krikščionis į šias pamaldas, Paryžiaus arkivyskupas kard. Jean-Marie Lustiger Libano padėtį pavadino „lojalios ir drąsios tautos drama, kurioje ant kanto pastatyta mūsų civilizacijos lygsvara".

*

Nuo pat to laiko, kai Prancūzijos karalius, Šventasis Liudvikas, 1250 m. Libano krikščionims suteikė azyliaus teisę Prancūzijoje, prancūzai turi ypatingą ryšį su libaniečiais. Tas ryšys pagilėjo, kai, praėjus beveik 700 metų, 1920 m., Libanas buvo padarytas Prancūzijos mandatinis kraštas iki savo nepriklausomybės 1943 m. Tačiau Prancūzijos geri ryšiai su šiuo kraštu nenutrūko ir po to. Kai 1978 m. Jungtinės tautos ten siuntė savo karines pajėgas taikai išsaugoti, buvo laikoma visai natūralu, kad Prancūzija šiam tikslui paskirs vieną didžiausių kontingentų. Panašiai įvyko ir kai Jungtinės Tautos 1982 m. į Beirutą pasiuntė tarptautinio saugumo pajėgas. Prancūzijos kadrai buvo ir paskutinieji ištraukti iš Beiruto 1984 m., ir tai jau sumokėjus didelę kainą gyvybėmis.

Daugelis Prancūzijos krikščionių tebejaučia moralinę pareigą libaniečiams. Tad pripažindami šį savo tikinčiųjų sentimentą, trijų krikščioniškų bendrijų vadai Prancūzijoje — katalikų, protestantų ir pravoslavų — balandžio 3 d. pasiuntė tokį paramos laišką Libano tikinčiųjų vadams:

„Mes negalime leisti jūsų kraštui išnykti po griuvėsiais dabartinių kovų, kurios turi kuo greičiau baigtis. Stiprinami glaudžių, Prancūziją ir Libaną jungiančių ryšių, mes nutarėme bandyti, kiek tai mums leis viešosios opinijos parama, skatinti pasaulio vadus bendradarbiauti taikos atgavimui Jūsų žemėje ir Jūsų tautinio identiteto išsaugojimui".

*

Kardinolas Lustiger rašė *Le Monde* laikraštį, kad Libano civilinis karas esąs svarbus visai žmonijai, kadangi jis gresiąs sunaikinti kraštą, kuris buvo tapęs „pavyzdžiu abipusės pagarbos tarp krikščionių ir musulmonų". Toliau jis rašė: Ar kas galės patikėti, kad tai, kas buvo neįgyvendinama Libane galėtų būti įgyvendinama kur nors Vakaruose? „Jei krikščionys bus išstumti iš Libano, jis bus sunaikintas. Bet daugiausia dėl to nukentės Islamas. Tikrumoje, visa žmonija prarastų retą pavyzdį susišnekėjimo ir bendradarbiavimo, įgalinančio šio krašto gyvenimą. Leidimas šiam kraštui būti sunaikintam būtų tolygu užtraukimui naujos ‚geležinės uždangos', net baisesnės, negu toji, kuri skiria Europą. Pasaulio vadai turi tai suprasti. Tikintieji meldžia Dievo, kad būtume apsaugoti nuo to išbandymo", rašė kardinolas Lustiger.

Sekančią dieną po šio straipsnio pasirodymo, Paryžiuje vėl rinkosi žmonės melsti taikos Libanui, bet šįkart jau dalyvavo atstovai šešių pagrindinių tikybinių bendruomenių Prancūzijoje: musulmonų, žydų, budistų, bei katalikų, protestantų ir pravoslavų iš krikščionių. Tai buvo pirmas kartas, kai visų šių šešių religijų atstovai kartu meldėsi Prancūzijoje.

*

Tuo tarpu Prancūzijos valdžia tebetęsė savo diplomatines pastangas įtikinti kitų kraštų vadus, apie didelius pavojus, gresiančius Libanui. Balandžio mėnesio pabaigoje pagaliau jiems pasisekė gauti sutikimą iš keturių kitų Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos nuolatinių narių, jų tarpe ir JAV, pravesti naują taikos iniciatyvą Libane. O pora dienų prieš tai Libano krikščionių vadas generolas Aoun barė JAV-es dėl paskutiniųjų Libano apšaudymų, sakydamas: „Modernių laikų Poncijus Pilotas negali nusiplauti rankas nuo nusikaltimų, įvykdytų prieš Libaną".

Kritikuojama buvo ir Prancūzijos valdžia — pačioje Prancūzijoje — dėl to, kad nepakankamai greitai atsiuntė pagalbą ir dėl to, kad neišvardino Sirijos kaip agresorės. Prancūzija buvo kritikuojama ir Viduriniuose Rytuose, nes tenykščiai susidarė vaizdą, kad Prancūzija remianti krikščionis prieš Sirijos remiamus musulmonus. Ir tai nebuvo be pagrindo, kadangi Prancūzijos pirmuosiuose dokumentuose atrodė, kad Prancūzijos pirmasis rūpestis buvo dėl Libano krikščionių, pvz. balandžio mėn. pradžioje prez. François Mitterand aiškino, jog nežiūrint to, kad Prancūzija jaučia „instinktyvų solidarumą" su visais libaniečiais, „šiandien grėsmė yra Libano krikščionių gyvybėms ir saugumui... Visiems šiems Libano gyventojams gresia būti žiauriai sunaikintiems".

Prancūzijai ruošiant du pagalbos laivus Beiruto apsuptiems krikščionims, libaniečiai ir sirijiečiai musulmonai grasino juos sunaikinti ir net grasino nauja terorizmo banga Prancūzijoje. Prancūzija šių grasinimų pasibaidė ir šie du laivai — laivyno ligoninės laivas ir gazolino-kuro tanklaivis buvo sulaikyti Kipro saloje, kol Mitterandui pasisekė musulmonams išaiškinti, kad „Prancūzija yra natūrali bičiulė visų Libano religinių grupių ir bendruomenių ir kad nebūsią jokio klausimo, dėl atrinkimo vien krikščionių karo nukentėjusių".

Pagaliau po ilgų derybų buvo sudaryta sutartis, pagal kurią į ligoninės laivą būsią evakuojami ir musulmonai ir krikščionys nukentėjusieji, o tanklaivy vežamas kuras būsiąs padalintas lygiomis tarp krikščionių ir musulmonų.

Tačiau Prancūzijoje valdžia tebekritikuojama, kad nespaudžia Sirijos nustoti šaudyti ir atitraukti savo dalinius iš Libano. Kalbėdamas televizijoje balandžio 20 d., ministeris pirmininkas Michel Rocard pareiškė, jog atrodo, kad kritikai nepasitenkins, kol Prancūzija nepaskelbs karo Sirijai. „Tokios galimybės niekuomet nebuvo ir nebus", jis pareiškė. „Aš stengiuosi sustabdyti *visus* šaudymus... jei nevardinimas agresoriaus palengvina derybas, vedančias į tą tikslą, nevardinsiu agresoriaus". Panašaus nuosaikumo laikosi ir katalikų vadai Prancūzijoje.

a.j.z.

Marijonų vienuolynas iš toli žiemos metu Chicagoje prie „Draugo". Nuotr. A. Plenio

AR BUS REABILITUOTAS ROMAS KALANTA

BRONIUS VAŠKAITIS

„Elena Kalantienė išvynioja popierinį ryšulėlį ir į paskrudusių sūnaus plaukų kuokštą pabyra ašaros. Paimu tris pajuodusias 10 kapeikų monetas, apanglėjusį nuolatinį bilietą, suaižytą kišeninį laikrodėlį. Rodyklės sustojo ties antra valanda. Jos šiandien mena 1972 m. gegužės 14 d. tragediją Kauno muzikinio teatro sodelyje. Šiuos daiktus, neįžvelgusi juose grėsmės socializmo pamatams, motinai sugrąžino Kauno prokuratūra. Eilėraščių, užrašų knygelių, mokyklinių sąsiuvinių neatidavė".

Šiais žodžiais Algis Petrulis pradeda savo ilgą straipsnį, nagrinėjantį,ar Kalantos susidegin imas, kaip KGB ir prokuratūra teigia, buvo psichinei nesveiko žmogaus savižudybė ar politinis aktas („Gimtasis kraštas", Nr. 2, 1989). Užsibrėžto tikslo siekdamas, žurnalistas apklausinėjo daugelį žmonių: Romo motiną Eleną, jo vyriausią brolį Antaną, mylėtą mergaitę Liną, mokyklos mokytojus, draugus ir kitus. Visi pabrėžė, kad jaunuolyje nepastebėjo nieko ypatingo, išskyrus, kad paskutiniais metais jis buvo gana užsidaręs. Išskirtinis dėmesys buvo kreipiamas į Romo paskutines dienas — šeštadienį ir sekmadienį.

Lina, grįžtanti su Romu iš jo brolio krikštynų šeštadienio vakare, prisiminė, kad jos mylimasis paklausė: ką ji darytų, jei netikėtai pamatytų degantį žmogų? Ir dar, ar ji liūdėtų, jei Romas mirtų? Lina visa tai palaikė nevykusiu juoku. Vėliau gi buvo aišku, kad Romas jau rimtai ruošėsi didžiajai aukai — protestui prieš Lietuvos pavergėją. Jo jautrioje sieloje jau giliai buvo įsmigusios ano meto visokios skriaudos ir neteisybės — nuoskaudų taurė jau liejosi per kraštus.

Pagal straipsnio autorių, „susirinkimų salėse griaudė plojimai, gerkles skalavo oratoriai, televizorių ekranai ir laikraščių puslapiai mirgėjo humanizmo, laisvės, teisingumo įdėjomis. Deja, laikraščio puslapiu tikrojo gyvenimo neuždengsi. Nebent puslitriu valstybinės užpilsi. Ką daryti žmogui, nepripažįstančiam šito?"

Jaunuolis daugeliu kuo, ypač ilgais plaukais, kopijavo hipius, reiškusius protestą prieš visokius melus. Romą, kaip ir kitus jo amžiaus, galėjo veikti ir konfliktai Vengrijoj, Čekoslovakijoj, Jano Palucho susideginimas Prahoje, protestai prieš amerikiečius Vietname, ten budistų vienuolių savižudystės. Žinoma, kad po Romo tragedijos per gana trumpą laiką Lietuvoje susidegino ar mėgino susideginti dar 18 žmonių.

Būdamas vienuoliktoje klasėje, Kalanta susidomėjo Lenino raštais. Rašydamas klasės darbą, prirašė pilną sąsiuvinį ir daug kur citavo Lenino žodžius. Klasės auklėtojas ir literatūros mokytojas J. Pūkelis, laikydamas rankose jo darbą, visos klasės akivaizdoje paskė: „Tavo laimė, kad jis papuolė į mano rankas!". Tačiau, anot mokyklos direktorės pavaduotojos D. Andriušaitytės, Pūkelis Romo rašinį vis tiek pagarsino mokytojų kambaryje.

Toje pačioje klasėje, rašydamas rašinį „kuo galvoja būti?", atsako — kunigu. Klausiantiems, kodėl neįgyvendino tos svajonės, Romas atsakydavo, kad jam sutrukdė. Kas? Niekada nepaaiškino. Žinoma, kad jo motina buvo pamaldi moteris ir visus vaikus auklėjo religinėje dvasioje.

Bendraklasiai prisimena, kad Romas kai kada ir pamokų metu atsisakydavo eiti atsakinėti. Ne todėl, kad nemokėdavo. „Nematė prasmės". Auklėtojas Pūkelis ir brolis Antanas tvirtina, kad įvyko konfliktas su istorijos mokytoju, kuris Romui nedviprasmiškai pasakė, kad su tokiomis pažiūromis egzaminų neišlaikys.

Dėl vaikino elgesio mokyklos vadovai puolė tėvą ir kaltino užsienio radiją už jo suklaidinimą. Nemažai priekaištų susilaukė ir iš visuomeninių organizacijų. Linai pasakojo, kad buvo išmestas iš komjaunuolių sambūrio. Už ką? Iki šiol, nors ir labai norint, dar nesužinota.

1971 m. Romas turėjo baigti 18 vidurinę mokyklą, tačiau paskutiniuoju metu kategoriškai atsisakė laikyti egzaminus. Paskutiniaisiais gyvenimo metais jis mokėsi 5 vakarinėje vidurinėje mokykloje. Pasak tėvų ir brolių tuo metu sustiprėjo Romo nusivylimas gyvenimu. Iš visko aiškėja, kad Kalantos tragedijos priežastis buvo ilgas procesas. Prieš kelerius metus, laukiant lemtingojo sekmadienio, Romo piešiniuose pasirodė ir vėliau kartojosi aukos motyvas. Vaizduojamas kryžius, ugnis ir žmogus. Po vienu jų užrašas: „Ką man daryti? Kas man padės? Niekas, išskyrus save patį!" Kitur: „Kam daugiau man gyventi, kad ši santvarka mane užmuštų? Geriau aš pats save".

Vienas kitas sakinys, rastas Romo užrašų knygelėje, padeda giliau suprasti jo dvasinę būseną paskutiniais gyvenimo mėnesiais. „Nekaltinkite dėl mano mirties nieko. Žinau, kad anksčiau ar vėliau turėsiu tai padaryti. Aš neapkenčiu socialistinės santvarkos". „Lina, aš tave mylėjau, bet prie šios santvarkos negalėjau kitaip pasielgti. Romas". Klasės draugai, mokytojai dabar sako, kad Romas galvojo ir kalbėjo taip, kaip mes visi dabar.

Kalantai susideginus, KGB pradėjo mobilizuoti teisės, medicinos ir propagandos jėgas įrodymui, kad baisioji tragedija nebuvo politinė, o chuliganiškas veiksmas, vėliau vadinamas savižudyste dėl psichinių sutrikimų. Saugumiečiai šokosi tardyti jaunuolio šeimos narius, draugus, mokytojus. Sudaryta teisminė medicinos komisija iš psichiatrų ir medicinos daktarų — iš viso penki žmonės. Ji, neva remdamasi Kalantos užrašais, klasės darbais, KGB apklausinėtųjų protokolais, priėjo išvadą, kad Romas buvo psichiškai sergąs žmogus ir nusižudė dėl depresijos.

Žurnalistas Petrulis kelia klausimą — ar visi dokumentai buvo parodyti medikams? Ar jie nebuvo tendencingai atrinkti? Komisijos nariai neturėjo progos asmeniškai kalbėtis su po protokolais pasirašiusiais. Kalantos artimieji, draugai prisimena, kad saugumiečiai jiems stengėsi įteigti mintį, jog Romas buvo psichinis ligonis. Žinoma, jis turėjo teisę tokio protokolo nepasirašyti. Tačiau reikia prisiminti, kokioje dvasinėje būklėje tada buvo tėvai, broliai, Lina. Jie protokolus pasirašė net neskaitę.

Petrulis rašo: „Ilgai myniau Saugumo komiteto ir Respublikos prokuratūros slenksčius, prašydamas suteikti galimybę susipažinti su tardymo medžiaga. Respublikos prokuroro pavaduotojas B. Babraitis pasakė „Neišeina".

Straipsnio rašytojui užsukus pas V. Bernerį, Kauno psichoneurologinės ligoninės vyr. gydytoją, buvusį medicininės komisijos narį ir vos įjungus diktafoną, profesorius delnu užsidengė burną ir Petrulį pradėjo stumti pro duris. Žurnalistas paaiškina, kad iki šiol galioja potvarkis, pagal kurį eksperto darymas žinomai melagingų išvadų arba žinomai melagingas specialisto paaiškinimas baudžiami laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais iki vienerių metų. Gal tas ir gąsdina prokuratūros bei medicininės komisijos žmones. O gal juos veikia gėdos jausmas.

Pasiteiravus, kokią charakteristiką Pūkelis parašė po Romo mirties, aiškino, kad „reikalingą" (su užuomina apie Kalantos nesveiką psichinę būklę), nes naujasis mokyklos direktorius S. Lanzbergas nedviprasmiškai davė suprasti, kad jam mokykloje bus leista dirbti tik tokiu atveju.

1972 m. gegužės 21 d. „Kauno tiesoje" pasirodė net keturių žmonių laiškai, smerkiantys Kalantos poelgį ir Kaune kilusias riaušes. Stilius toks, tartum rašyta vieno žmogaus. Tai, be abejo, saugumiečių darbas.

Gegužės 27 minėtame dienraštyje ir kituose laikraščiuose buvo išspausdintas Romo motinos pokalbis su Z. Lapinsku. Motinos atsakymuose ypač pabrėžiama, kad „bažnyčios Romas nelankė ir visoje mūsų šeimoje nėra vietos religiniams prietarams. Romą privedė prie mirties paskutiniu metų dažnai jam sutrinkanti atmintis ir pablogėję nervai". Dabar Kalantienė teigia, kad šito niekada nesakiusi.

Aštuonerius metus buvo vilkinama paminklo statyba Romainių kapinėse. Neleista ant Romo kapo padėti net akmens su įrašu. Per naktį buvo nugriautas prie Ariogalos pastatytas tragedijai atminti kryžius. Straipsnio rašytojas klausia: „Ar vertas tokio dėmesio psichinis ligonis?"

Kada Romas Kalanta bus reabilituotas — neaišku. Tas ir netaip jau svarbu, nes mūsų tautos herojus, davęs pradžią pasyviam pasipriešinimui prieš okupantą, jau seniai turi garbingą vietą tėvynainių širdyse. Iš jo aukos stiprybės semiamės dabar, jos semsis ir ateinančios kartos.

SVETIMŠALIŲ LEGIONE

VALIUS KUTKEVIČIUS

2

Čia apsupime buvo gal pusė milijono žmonių. Kai Dancigas krito, mes persikėlėme į Pucką, mažą salą. Iš ten 1945 m. Velykų antrą dieną per Baltijos jūrą išplaukėme į Daniją. Danai mūsų neįsileido, tai sugrįžome tiesiai į anglų nelaisvę. Munster Lagery buvo apie 90,000 belaisvių. Mums buvo geriau, nes turėjome raudoną kryžių ant rankovės ir skaitėmės internuoti, bet vis tiek buvome belaisviai laikomi už spygliuotų vielų.

Vieną dieną nuėjau į vokiečių raštinę ir pasakiau kad aš to karo nepradėjau ir todėl jie mane galėtų anksčiau paleisti. Tuomet man vokietis paaiškino, kad jie gauna kvotą, kiek žmonių gali paleisti, ir kad jie pirmiausia paleis savo žmones. Tai reiškė, kad man, kaip svetimtaučiui, gali tekti išeiti paskutiniam. Tada aš jam pasakiau, kad pabėgsiu. Jis tik nusijuokė ir palinkėjo daug laimės.

Žinojome, kad, jei prie vielų kas arčiau prieina, tuos iš sargybos bokštų anglai šaudo. Ir be bokštų buvo dar dvi sargybų eilės.

Gerai galvą pasukęs, radau išeitį. Pažinau vieną vokietį, kuriam anglai išduodavo leidimą vieną kartą per savaitę iš ligoninės arkliniu vežimu išvežti šiukšles už lagerio ribų. Tam vokiečiui pasakiau, kad galiu jam padėti. Sakiau dar turiu ir draugą, kuris irgi nori padėti. Trise šiukšles greičiau sutvarkysim, tai liks daug laiko, galėsim pas ūkininkus pasiieškoti maisto. Vokietis apsidžiaugė, kad gaus darbininkų ir gal dar maisto.

Galvodamas bėgti, iš parašiutinės medžiagos buvau susiraukęs švarką ir kelnes. Dabar juos pasivilkau po uniforma ir, kai atėjo laikas, susikrovėm šiukšles ir išvažiavom. Prie vartų sustabdė anglas sargybinis, pasižymėjo, keli išvažiuojame ir dar įspėjo, kad visi turime sugrįžti. Toliau kitas sargybinis pakartojo tą patį. Toj vietoj, kur vertėm šiukšles, buvo daug krūmų. Aš ir sakau vokiečiui, kad man reikia eiti į krūmus atlikti savo reikalo, o savo draugui pasakiau, kad po kelių minučių ir jis tą patį padarytų. Kol draugas atėjo, nusivilkau savo uniformą, pakišau po krūmu, o jam atėjus, abu krūmais ir nuslinkome tolyn. Taip pirmą dieną per krūmus, miškus ir laukus nuėjome kokį dvidešimt kilometrų. Paskum jau nebesisaugojom.

Gaila buvo to šiukšlininko vokiečio. Jis ko gera galėjo būti ir nubaustas, bet ką mes galėjom padaryti, kad laisvė labiau traukė, negu kas kita. Mumis irgi niekas nesirūpino.

Gerokai pasibastėm po Vokietiją, kiek ilgiau pabuvom Bavarijoj, pagaliau iš Wuerzburgo nuvažiavome į Karslsruhe, nuėjom į prancūzų atstovybę ir pasakėm, kad norim stoti į svetimšalių legioną. Ten mums tuoj išdavė raštą ir liepė vykti į Willengeną. Sakė, kad ten rasime žmogų, kuris mus nuveš į Marseille. Taip ir buvo. Net nepajutome, kai pasakėm sudiev Europai ir „...ojom į svetimšalių legioną.

Nuvykę į Fort St., Nicola Marseille, radome keletą lietuvių. Jie pasakojo, kad Prancūzijoje prie Colombo miesto į legioną per vieną dieną užsirašė dvidešimt lietuvių. Nesunku tai suprasti. Kai antras karas baigėsi, ne visiems jis atnešė džiaugsmo, daugeliui atnešė ir netikros ateities.

Po karo lietuvių pabėgėlių buvo ir Prancūzijoje. Ten nebuvo stovyklų, buvo tik vadinamos pereinamos stovyklos, iš kurių svetimšalius grąžindavo į jų kraštus. Kai karas baigėsi, Europą ir Prancūziją užplūdo vadinamos rusų misijos. Jų vadovas buvo politinis komisaras rusų generolas Golikov. Jis galėjo laisvai tikrinti pereinamųjų stovyklų sąrašus ir rinktis, ką norėjo, nes iš pradžių prancūzai jiems visus atiduodavo. Daugiausia jie ieškojo rusų, ukrainiečių, bet ypač lietuvių. Tada tie, kurie nenorėjo patekti rusams, geriau stojo į svetimšalių legioną. Bet ir čia stodami rusų taip bijojo, kad užsirašydavo rumunais, vengrais ar jugoslavais, nes tų rusai neieškojo.

Mūsų veiksniai to turbūt nežinojo, o jeigu ir žinojo, tai nieko padaryti negalėjo. Vėliau prancūzai tas medžiojimo misijas uždarė, ir į legioną jau galėjai užsirašyti be jokios baimės. Čia sutikau dar vieną jauną vyrą, kurio motina gyveno Kaune. Jį kurį laiką vokiečiai buvo paėmę darbams. Buvo Todd organizacijoje, vėliau kiek gyveno ir lageryje. Turėjo dvi seseris. Per karą viena sesuo ištekėjo už belgo, o kita už vokiečio invalido, be kojos. Tokį gyvenimą jam sunku buvo pakelti, ir jis atsidūrė legione.

Po trejų metų buvau jį sutikęs legione. Jis užsirašė vykti antrą kartą į Indokiniją. Vėliau jo ieškojau, bet nieko apie jį nebeišgirdau. Spėju, kad ir gyvo nebėra.

Tuo pačiu laiku Marseille sutikau ir kalbėjau su buvusio Musolinio švietimo ministeriu, kurį italai legionieriai greit atpažino. Toks neaukšto ūgio, raudonais skruostais vyras, puikiausiai kalbėjo keturiom kalbom. Tai buvo Giuseppe Bottai. Vėliau girdėjau, kad pakeitė pavardę į Battaglia. Buvo puskarininkis ir dirbo legiono raštinėje.

(Bus daugiau)

IR FLORIDA SVETINGAI PRIĖMĖ RATILIO

JURGIS JANUŠAITIS

Po trečiojo koncerto Chicagoje balandžio 24 d. vidurnaktį po trumpų vaišių ir atsisveikinimo tolimon Floridos kelionėn leidosi Vilniaus universiteto studentų folklorinis ansamblis Ratilio. Keliavo be miego, išvargę beveik 24 valandas. St. Petersburge jų koncertas turėjo įvykti balandžio 26 d.

Svečių pasitikti St. Petersburgo lietuviai ir ansambliečius sutikę globoti į Lietuvių klubą rinkosi jau apie 7 val. vakaro. Svečiai vis nepasirodė. Tik 10:30 val. vakare į klubo aikštę lėtai įriedėjo didelis autobusas su ratliečiais. Tamsią naktį nuaidėjo laukiančiųjų audringi aplodismentai. Atvyko, atvyko.

Iš autobuso pirmoji išlipo ansamblio vadovė Zita Kelmickaitė. Jos įkandin vilnele pasipylė gražių merginų ir vaikinų vilnelės.

Rengėjų vardu pirmas vadovę ir ansambliečius sveikino Bronius Ginčauskas, įteikė vadovei gražių gėlių puokštę, o jo palyda visiems ansambliečiams po gyvų gėlių žiedą. Staiga pasigirdo pirmoji, graži sutiktuvių tradicinė daina — Kūmai, kūmai... Po jos skambėjo Gerą kelią svečiai keliavo...

Klubo salėje svečių ir sutikimo dalyvių laukė šauniai paruošta vakarienė su atgaiva. Susėdus vakarienei Bronius Ginčauskas trumpu, jautriu žodžiu pasveikino svečius iš tėvynės, palinkėjo malonios viešnagės St. Petersburgo lietuvių šeimoje.

Ansamblio vadovė Zita Kelmickaitė taip pat trumpu, jausmingu žodžiu padėkojo St. Petersburgo LB apylinkei ir Pensininkų draugijai bei jų pirmininkams ir visiems floridiškiams už svetingą sutikimą, drauge pažymėdama, kad taip norėtųsi daug ką pamatyti, pirkti, bet tos trys savaitės greitai prabėgo ir jau išvargo. Vakarienės metu ansambliečiai dar padainavo gražių dainų, o pabaigoje nuskambėjo Namolio daina. Buvo jau po vidurnakčio, kada ansambliečiai išvyko pas jų globėjus poilsiui.

Pirmojo koncerto balandžio 26 d. į klubo salę jau nuo antros rinkosi žmonės. Iš Miami, Juno Beach atvyko pilni autobusai. Daytoniškių didelis būrys atvyko automobiliais. Punktualiai 4 val. iš klubo aikštės dainuodami į salę atžygiavo Ratilio. Širdyje džiaugsmas, daugelio akyse ašaros. Tai po daugelio metų mūsų tarpe Lietuvos šaunusis jaunimas.

Koncertą pradedant Bronius Ginčauskas sveikino Ratilio St. Petersburgo LB apylinkės ir Pensininkų draugijos bei visų floridiškių vardu. Žodis išskirtinai prasmingas.

Jūs tėvynėje pergyvenote kruviną lietuvių tautos dramą: žmogaus suniekinimą, žudynes, ištrėmimus ir neviltį. Jūs persekiojami, išjuokiami, tyliai kantriai būrėtės į meno vienetus, kad juose galėtumėte kurstyti tautos gyvastingumo židinio ugnelę. Pamilote lietuvių tautos senovės ir liaudies dainas. Savose širdyse nešiojote meilę lietuviškajai kultūrai.

Jau daug metų dainuojate.

Ratilio ansamblį St. Petersburge pasitinkąs pensininkų pirmininkas B. Gimžauskas ir ansamblio vadovė Zita Kelmickaitė (su gėlėmis).

Daug kartų dainavote savoje tėvynėje savo tėvynainiams. Savo daina ugdėte tautos sąmoningumą ir meilę Lietuvai tiek vyresniųjų, tiek jaunesniųjų gretose. Dainavote daugelyje šalių ir savo daina liudijote, kad lietuvių tauta gyva, kūrybinga, verta laisvės ir nepriklausomybės.

Žodį taria ir ansamblio vadovė Zita Kelmickaitė. Įdomi kalbėtoja, turinti gražaus humoro. Ji išryškino studentų pasiaukojimą renkant mūsų tautos gilios senovės kultūrinius lobius. Ji nukėlė mus į pasiilgtą tėvynę, į aštuonioliktąjį ir devynioliktąjį šimtmečius į mūsų kaimą, kur mūsų senoliai dainavo, šoko, kūrė gražių dainų, šokių lobius. Aptarė senovės lietuvių liaudies tautinius drabužius, keliavome po Žemaitiją, Aukštaitiją, Suvalkiją, Dzūkiją, Vilniaus žemes, Lietuvos pajūriais. Aptarė liaudies instrumentus, ir lietuvio prisirišimą prie gimtojo kaimo, kur ir glūdi amžiais sutelkta liaudies kūryba.

Po vadovės įdomaus žodžio, scenoje pasirodo triūbočiai su ilgomis triūbomis, skelbią koncerto pradžią. Pasigirsta tikroji lietuviškojo kaimo ir laukų idilija. Čiulba paukšteliai, čiurlena upeliai, visa tai atlieka ansambliečiai gausiais instrumentais — lumzdeliais, švilpynėmis ir kitais instrumentais.

Mūsų spauda jau daug apie Ratilio koncertus įvairiose vietose išsamiai rašė. Aptarė programų pobūdį, drabužius, nuotaikas, šokius, dainas. Tai beveik ir Floridos lietuviai tą patį išgyveno. Tad gal nebesikartosiu. Tik įsimintinai ir graudžiai nuaidėjo Sibiro tremtinio poeto Miškinio kūryba, taip su giliu išgyvenimu ansambliečių perteikta. Salėje nestokota ašarų, o ansambliečių veiduose ir elgsenoje įskaitėme nuostabų išgyvenimą. Tai mūsų paskutiniųjų laikų tautos drama. Kaip graudžiai skamba dainos posmas: „Visa Lietuva atsidūrė Sibire ir kas ją į laisvę išves..."

Kai kurios dainos mums gerai pažįstamos, tad su ansambliečiais drauge dainavome: Į kovą, į kovą, Oi neverk motušėle ir kitas. Pakaitomis liaudies dainas dainavo merginos ir vyrai. Aidėjo instrumentai, smuikų, bubno, armonikų melodijos, jose sv'tosi poros, atlikdamos įvairias senovės liaudies šokius. O protarpiais ansamblietės ir ansambliečiai pakvietė šokėjus ir iš publikos ir drauge šoko ir dainavo. Pasirodo, kad mūsų senjorės, senjorai neblogai paskirtį atliko, šaunai su jaunimu šoko. Koncerto programa sudėtinga, tačiau Ratilio visas dainas ir šokius atliko preciziškai.

Išskirtinai paminėtina Veronika Pavilionienė, liaudies dainininkė, filologė, taip šauniai vaidinusi ir dainavusi kai kurias dainas solo, papasakojus linksmų nuotykių bei deklamavusi patriotinę poetų kūrybą. Daug juoko ir nuotaikos įnešė ir jauna žemaitukė, žemaitiškai perteikusi anekdotą apie skaudantį dantį.

Pagaliau nutilo Ratilio dainos, šokiai, koncertas baigėsi. Audringi plojimai išreiškė ansambliečiams floridiškių nuoširdų dėkingumą. Padėkos žodį taria LB St. Petersburgo apylinkės pirmininkas Algis Dūda. Ansamblio vadovė Zita Kelmickaitė jautriai išreiškė padėką visiems Floridos lietuviams už svetingą globą. Įteikia atminimui klubo šeimininkams dovanas — gražią tautinę juostą su įrašu Lietuva, kad ji primintų visiems laikams Lietuvą. Knygą — aš išdainavusi visas daineles, šiuo metu būdingus plakatus Lietuvoje, glėbį dabartinės lietuviškos spaudos, Sąjūdžio leidinius, Katalikų pasaulį ir kt., ansamblio plokštelę ir pakvietė atvykti Lietuvon, Vilniaus universitetan. Dovanas priėmė klubo pirmininkas Gudonis. Be svetingo ansambliečių globojimo, koncertų rengėjai įteikė ansambliečiams piniginę dovaną 4100 dol., o taip pat salėje suaukotus koncerto metu 1225 dol. Tai likutis, apmokėjus visus įsipareigojimus, ansamblį kviečiant.

Koncertas baigtas didingai skambant Lietuvos himnui. Dar trumpą žodį tarė Veronika Pavilionienė ir apleidžiant sceną ansambliečiai sudainavo paskutinę dainą „Daug, daug dainelių...

Ansamblį sveikino ir dovanėlę įteikė ir Miami lietuvių klubo atstovė.

Antras koncertas įvyko balandžio 27 d. Eckard kolegijos salėje. O po to buvo atsisveikinimo pokylis. Abiejuose koncertuose rengėjų teigimu dalyvavo apie 800 žmonių.

Rengėjai nuoširdžiai dirbo ir jiems priklauso nuoširdi padėka.

RAUPSUOTŲJŲ APAŠTALAS MIRĖS PRIEŠ ŠIMTĄ METŲ

Šiemet suėjo šimtas metų nuo kun. Damijono de Veuster mirties. Jis žinomas visam pasauliui kaip „raupsuotųjų apaštalas", gyvenęs tarp jų savanoriškai, užsikrėtęs tuomet dar neišgydoma liga ir miręs nuo jos tarp raupsuotų žmonių, savo artimųjų, kuriais rūpinasi ne tik kaip misijonierius, bet ir kaip raupsuotųjų fondo sudarytojas.

Šv. Jonas savo Evangelijoje primena Kristaus žodžius: „Niekas neturi didesnės meilės, kaip ta, kad kas guldo savo gyvybę už savo prietelius" (Jn. 15, 13). Kun. Damijonas de Veuster paliko lyg testamentinius žodžius: „Jei aš net nebūčiau raupsuotas, aš jaučiuosi raupsuotas tarp raupsuotųjų. Dėl to aš kreipuosi į juos žodžiais „mes raupsuotieji", o ne „mano broliai".

Juozas de Veuster gimė 1840 m. sausio 3 d. Tremelio vietovėje Belgijoje, aštuonerių vaikų šeimoje. Jo vyresnis brolis įstojo į Švenčiausios Širdies kongregaciją, tai Juozukas buvo paliktas namie darbuotis. Bet vėliau ir jis pasiryžo eiti vienuolišku keliu — 1859 m. vasario 2 d. įstojo į tos pačios vienuolijos noviciatą, gaudamas Damijono vardą. Kai 1863 m. jo brolis buvo skirtas misijų darbams, bet dėl ligos negalėjo vykti, tai Damijonas pasisiūlė vykti į Havajus misijonierium. Tuo metu vienuolijos vyriausias vadovas gyveno Paryžiuje (Rue de Picpus gatvėje, ir kongregaciją vadino Picpus!) tai jo leidimo ir paprašė.

Honolulu pasiekė 1864 m. kovo 19 d. Tais pat metais gegužės 21 d. buvo įšventintas kunigu ir darbavosi Kohala-Hamakua srityje. Bet 1873 m.,

Kun. Damien de Veuster – raupsuotųjų apaštalas

vietos vyskupo prašomas, persikėlė į Molokai pussiasalį, kur buvo raupsuotųjų gyvenimas. Čia gyveno ir dirbo iki savo mirties nuo raupsų – 1889 m. balandžio 15 d.

Tarp raupsuotųjų darbas buvo tikrai misijonieriškas, reikalavęs gilaus tikėjimo, pasiaukojimo ir drąsos. Jis žinojo, kad jį kankins raupsai (lepra) ir mirs nuo tos ligos. Jis čia krikštijo, tuokė, laidojo, vaikščiojo tarp ligonių, juos guodė ir ramino, kad tik jų gyvenimas būtų lengvesnis. Jis buvo atskirtas nuo savo tėvynės, giminių, artimųjų, nes raupsuotieji negalėjo susisiekti su pasauliu, kad jo neužkrėstų. Jis jautė, kad jo pašaukimas yra tarnauti religiniu ir materialiniu būdu tik raupsais sergantiems ir nuo visų atskirtiems žmonėms.

Jis nebuvo gydytojas, bet naudojosi visais gydytojų patarimais, išradimais ir atradimais, mėgindamas ant savęs ir ant kitų panaudoti Kinijoje ar Japonijoje išrastus vaistus. Bet kartu jis savo parapiečiams ne tik įsteigė parapiją, bet ir steigė ligoninę, našlaičių namus, prieglaudas. Jis rūpinosi raupsuotaisiais kaip žmonėmis, o ne tik kaip ligoniais ir parapiečiais. Jis pats kentėjo raupsams pamažu ėdant kūną ir silpninant jėgas, bet dar labiau kentėjo, kai jo ir kitų ligonių negalėjo suprasti dvasininkai ir civilinė valdžia, kuri persekiojo raupsuotųjų koloniją ir norėjo, kad jie greičiau išnyktų nuo žemės paviršiaus. Ir kunigas Damijonas de Veuster, tas raupsuotųjų apaštalas, kurio vardas ir išskirtinis pasiaukojimas žinomas visame pasaulyje mirė, tik 49 metų amžiaus.

Reikia priminti, kad kun. Damijonas rūpinosi ne tik savo parapiečiais, kuriuos jis buvo suorganizavęs, ne tik katalikais, bet ir visokių tikėjimų bei be tikėjimų žmonėmis, jei tik sirgo raupsų liga. Tas ekumeninis elgesys pranoksta Vatikano II susirinkimo nuostatus plėsti ekumenizmą žmonijoje.

Kun. Damijono de Veuster palaikai į Belgiją buvo parvežti 1936 m. ir iškilmingai palaidoti vienuolijos kapuose. Šiuo metu yra eigoje jo palaimintuoju paskelbimo byla, kurią veda Švč. Širdies kongregacija ir Romos Šventųjų skelbimo kongregacija. Apie jį yra parašyta įvairiomis kalbomis daugybė knygų (buvo išversta ir išleista lietuviškai). Angliškai ypatingai gera jo biografija aprašyta prof. Gavan Daws „Holy Man, Father Damien of Molokai". Ją verta perskaityti po šimto metų šio raupsuotųjų herojaus mirties.

Ged. A. Šauklys

Pradedant 1988 m. liepos 2 d., kas šeštadienį 8:40 iki 10 v.v. per WPNA (buv. WOPA stotis) 1490 AM

Žemė L

„Nauja radijo laida šiuolaikiniam lietuviui" lietuvių bei anglų kalbomis

Muzika - svoikata - moterų pasaulis - sportas - literatūra - kinas - satyra

Labanaktis, vaikučiai

„Pasakų pasaulis mažamečiams lietuviukams"

8:30 v.v. iki 8:40 v.v.

Alliance Communications, Inc.
408 South Oak Park Avenue, Oak Park, IL 60302
tel. nr. 848-8980

American Travel Service Bureau kviečia jus apsilankyti mūsų kelionių įstaigoje ir apžiūrėti atnaujintas patalpas. Sav. A. Lauraitis ir tarnautojai lietuviai pasiruošę jums padėti ir patarti visuose kelionių reikaluose.

Rengiame ekskursijas į Lietuvą, paruošiame iškvietimus giminėms iš Lietuvos, darome nuotraukas pasams, parūpiname lėktuvų ir traukinių bilietus JAV, keliones lėktuvu į visas pasaulio šalis; rengiame grupines lietuvių ekskursijas ir užpildome dokumentus norintiems privačiai vykti į Lietuvą.

Jei norite atostogas praleist Havajuose ar Meksikoje, arba domitės kelionėmis laivu, teiraukitės pas mus — padėsime išsirinkti, apsispręsti, ir maloniai lietuviškai patarnausime.

Įstaigos vedėja: Bronė Barakauskienė

Tarnautojai: Rita Dapkutė, Rūta Galinaitienė, Vytas Lauraitis ir Laima Luneckienė (Visi kalba lietuviškai).

Visais kelionių reikalais kreipkitės į:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 S. Western Ave.
Chicago, IL 60643
Tel. 312-238-9787

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS — ***GREIT PARDUODA***

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

No. 424 — 53 & Kolin. 2 butų apt. **Tik $94,900!** 3 mieg. kamb. kiekv. bute; didelis valg. kamb. sav.; ištisas rūsys; 2 auto. garažas; naujas stogas, karšto vandens katilinė; nuomininkas moka už šilumą; aukšta nuoma. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100 & 436-8600

Namas apžiūrėjimui sekmad., gegužės 14, 1-4 v. p.p., 13045 Silver Fox Dr., Lemont. Senoviškas, jaukus, puikios statybos. 90-tųjų metų stiliaus namas. Saulėtas pusryčių kamb., 17 x 11 pėdų Floridos kamb. Aštuonkampė biblioteka. 10 kambarių. Didžiulis sklypas. **$279,900.**

Žavus „Lemont ranch" namas su didžiule virtuve; šeimos kamb. su židiniu, poilsio kamb. su baru ir šaldytuvu; ištisas rūsys. Didžiulės atviros verandos, baseinas, 2 auto. garažas sujungtas su namu; 1½ auto. garažas, atskiras. Didžiulis sklypas. **$158,500.**

Century 21

OLSICK & CO., REALTORS
1180 State Street
Lemont, Illinois 60439
(312) 257-7100

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus.

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

Century 21 **KMIECIK REALTORS**
7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti **Danutei Ščerbaitei Mayer** dėl sąžiningo patarnavimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

CASH! CASH! CASH!
Immediately we buy homes, two-flats and foreclosures
Call G. Bormus
436-7600, Eve. **429-7854**

FOR RENT

Išnuomojamas gražus 2 mieg. butas Marquette Parko apyl. Apšildymo ir virimo dujos, virykla, šaldytuvas, oro vėsinimas; parketo grindys, balkonas. Suaugusiems. **Tel. 737-0835.**

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

John Putna
Stockbrokeris
Patarnauju perkant-parduodant akcijas ir bonus
Tel. 240-5600
Skambinkite dabar! Kalbu lietuviškai.

We Do
DIGITAL CONVERSION

vaizdajuosčių IŠ IR Į
PAL, SECAM, NTSC.
Greitas patarnavimas, žemos kainos.
Parduodame 110-120 video, TV ir elektrinius reikmenis
(312) 338-9033
International Export House.
15750 S. HARLEM
ORLAND PARK, IL 60462
532-7799
2321 W. DEVON AVE.
CHICAGO, IL 60659
312-338-9033

Anatolijus Kairys
EPIGONAI

Naujas politinis romanas apie tai, kaip šiame amžiuje mitologinėmis priemonėmis vaikai arba jų įpėdiniai vaduoja savo pavergtus kraštus, kuriuos jų tėvai jiems pavedė išlaisvinti.

Kaina su persiuntimu $12.00, Illinois gyv. dar prideda 80 ct. Ill. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

ANATOLIJUS KAIRYS

EPIGONAI

Mindaugas Tamošiūnas, Vilniaus estradinio orkestro „Oktava" vadovas, susitikęs su sol. Nele Paltiniene ir muz. Arvydu Paltinu „Margučio" surengtame koncerte Chicagos Jaunimo centre. M. Tamošiūno vadovaujama „Oktava" planuoja ateinančių metų sausio mėnesį lankytis JAV.
Nuotr. **Jono Tamulaičio**

SYDNĖJAUS ANTRAS KAIMAS

Pamatę šį pavadinimą, originalūs Chicagos Antro Kaimo dalyviai pagalvos, kad kažkas ne taip atsitiko. Juk mes Chicagoje, o ten kažkur apačioj žemės — Australijoj, mūsų vardas yra minimas, net ir dalis mūsų pastatymų buvo parodyta Sydnėjaus lietuviams.

Taip tikrai, balandžio 16 dienos sekmadienį didžioji Lietuvių klubo salė pilna žmonių. Net ir jaunimo atsilankė gana daug. Kėdės ir stalai sustatyti ne taip kaip paprastai koncertams. Atrodo lyg į gerą restoraną, net ir daug didesnį ir gražesnį kaip garsiojoj Chicagos 69-je gatvėje, kur prieš keletą metų man teko matyti ir klausytis originalaus Antro Kaimo pastatymo. Įėjus į salę, iš karto jaučiasi jaukumas. Atsinešus iš baro savo gėrimus, net ir putojantį gerą australišką alutį, ant stalų randi ir priedų — tai riešutai, sūris ir biskvitai. Atrodo programos globėjai Sydnėjaus „Atžalos" teatras ir vietos Jaunimo sąjunga žino, kaip užimti svečius, dar net ir programos nepamačius.

O visas šio popiečio kaltininkas yra čikagietis, dabar į Australiją laikinai sugrįžęs, nežinia tik kiek ilgam, buvęs sydnėjiškis Romas Stakauskas, kurį draugai net „Pabėgėliu" buvo pavadinę. Tačiau dabar ir vėl viskas buvo atleista. Seniai ir aš pažįstu tą Antro Kaimo aktorių Romą, anksčiau mūsų „Joške" vadinamą. Negaliu pamiršti, kai 1956 metais, olimpiados metu Melbourne, vieną naktį, man grįžtant iš olimpinio stadiono, kur kaip žurnalistas dalyvavau viename priėmime, pusiaukely į miestą, kuone vidury laukų, važiuodamas taxi pamačiau du susikabinusius vyrukus žygiuojant vidury kelio ir stabdant mano taxi. Vairuotojui liepiau sustoti ir koks buvo mano nustebimas, kai į taxi įsėdo Romas su savo draugu Kęstu Protu, abu linksmai nusiteikę ir kelionę palydėdami lietuviška daina. Ką gi, negalėjau ir aš nuo jų ištrūkti ir tokį susitikimą reikėjo toliau atšvęsti.

Ir dabar, jau kuris laikas besisvečiuodamas ir apžiūrėdamas savo anksčiau gyventas vietas, Romas sugalvojo padaryti Sydnėjaus Antrą Kaimą, tikiuosi, kad jo kolegos Chicagoje, grįžus jam atgal į ją, jo galvos nenusuks ir barzdelės neišpešios. Jis ir čia laikėsi principo, kad „Juokingi esame ne mes, juokingas yra gyvenimas".

Norams virtus tikrove, pirmiausia jis pričiupo savo seną draugą veteraną sportininką, didelį dainos, tautinių šokių ir scenos mėgėją, Kęstą Protą ir vėliau Nitą Grincevičiūtę-Wallis, Laurie ir Mariną Osinaitę Coxus, neseniai iš Lietuvos atvykusią Saulę Donelaitę ir jaunimo atstovus Gabiją Čeičytę ir Raimondą Stasiūnaitį. Prasidėjo rimtas darbas. Romui tai kas, kaip sportininkai sako, tik mažas apšilimas. Viskuo jis buvo čia — ir artistu, ir režisierium, ir prievaizda, kai visiems kitiems, daugiausia scenos naujokams, reikėjo gana stipriai padirbėti ir paprakaituoti, kol Romas iš jų išgavo, ko jis norėjo. Viskas buvo nauja. Meilės istorijos, povestuvinis incidentas, šeimos aferos, nuteistojo sušaudymui paskutiniai norai, o nesušaudytam vidurnakčio egzistencializmas ir smegenų sklerozė bei parodymas idealios žmonos ir dar ideališkesnio vyro, ypatingai šiais neidealiais gyvenimo laikais, tai yra jau ne taip paprasta. O kai dar prisidėjo trumpų distancijų bėgimas, vizinė radio programa, įdomios vietinės žinios su sveikatos patarėju, kurias paruošė mūsų žinomas „Linksmasis brolis" Edis Lašaitis, viską kuone pabaigiant skyrybomis, tai žmonės net nepastebėjo,

kai prabėgo gerų dviejų valandėlių laikas. O plojimų tai taip pat nepagailėjo susirinkę žiūrovai, kai garsus juokas salėje girdėjosi visą laiką. Visas pastatymas buvo tikrai puikus ir kaip malonu, kad vienas žmogus, šiuo atveju Romas Stakauskas, sugebėjo atrasti šią grupę jaunų žmonių, juos sujungti ir duoti tokį gražų pasirodymą.

Sydnėjuje mes turėjome daug ir įvairių pastatymų, tačiau tokio žanro, tai buvo pats pirmasis. Žmonės mėgsta humorą, trumpus, bet gerus ir dar geriau parodytus dalykėlius, o juo labiau, kad viskas buvo atlikta ne profesionalų, bet jau išeivijoj subrendusių, jaunesnės kartos artistų.

Už šią puikią programą didelė padėka tenka ir čia nebuvusiems originaliems II Kaimo tekstų autoriams iš Amerikos, tai Kaziui Almenui, Algirdui Titui Antanaičiui, Vytautui Demereckiui, Vytautei Žilinskaitei ir, žinoma, pačiam Romui Stakauskui. Prie pastatymo prisidėjo garsų ir šviesų koordinatoriai Justinas ir Kęstas Ankai, kai visą administracinį darbą tvarkė Daiva Labutytė-Bieri.

Programai pasibaigus visus pastatymo dalyvius pasveikino ir dovanomis apdalino Sydnėjaus Jaunimo s-gos pirmininkė M. Coxaitė.

Po tokio gražaus ir sėkmingo pasirodymo Sydnėjuje, mūsų II Kaimą nori pamatyti ir kiti mūsų lietuviškieji miestai, visa bėda, kad didysis keliautojas ir II Kaimo „bosas" čia numato patyrinėti Šiaurės tolimąją Australiją, kur vietoj lietuvių gyvena tik aboridžinai ir krokodilai su rykliais, kuriems gal tik pats Romas, o ne jo II Kaimas būtų įdomiau pasismaguriauti. tad ačiū Romui ir abiems Antriesiems Kaimams, tiek Sydnėjaus, tiek ir Chicagos, už puikų pastatymą ir Sydnėjaus lietuvių pralinksminimą.

Antanas Laukaitis

CHICAGOS DEFICITAS

Paaiškėjo, kad 1989 m. biudžete Chicagos miestas turės apie 122 mil. dol. deficito. Naujasis meras R. Daley nenori, kad būtų pakelti mokesčiai už nuosavybes.

BUTAI ANT KAPŲ

Pontarelli Builders nupirko ligoninės sklypus tarp Irving Park ir Narragansett gatvių Chicagoje ir čia pradėjo statyti namus. Bekasant užtikta žmonių kaulų. Istorikų draugija išaiškino, kad toje vietoje yra buvusios kapinėss, kur laidodavo įvairius benamius.

DR. A.V. KANAUKA

Daktarą A.V. Kanauką sveikina jo draugai. Algirdas Vincas Kanauka apgynė disertaciją 1988 metų gale daktaro laipsniu — Doctor of Public Administration University of Southern California, School of Public Administration, Los Angeles. Disertacijos tema: „The Changing Role of Scientists and Technologists in Defense Policy Creation".

Kiti Algirdo mokslo laipsniai: BS — Electrical Engineering, The Citadel, Charleston, S. Carolina, 1954 MBA — University of Dayton, Ohio, 1970 MS — Systems Management, University of Southern California, Los Angeles 1980.

Algirdo jaunystė Kempteno lietuvių oro skautų eilėse palenkė jo gyvenimo kryptį. Profesoriaus dr. Vinco ir Onos Kanaukų šeima su vaikais Algirdu ir Aldona, (kuri prieš keletą metų, nors ir augindama šeimą, taip pat įsigyjo daktaro laipsnį). 1949 metais emigravo į New

Yorką. Iš ten Algirdas įstojo į „The Citadel", pradėjo karinės aviacijos tarnybą, kartu tęsdamas mokslo studijas. Atlikęs įvairias aviacijos pareigas, Algirdas V. Kanauka yra išėjęs į atsargą Amerikos karo aviacijos majoro laipsniu ir šiuo metu dirba „The Aerospace" korporacijoje, kaip projektų inžinierius įvairiose erdvės gynybinių satelitų programose.

Kempteno bičiuliai

„TREMTINIO" KLUBAS

Dabar mes galime viešai tarti žodį apie tautos tragišką praeitį. Daug girdėjome apie sunkius tremtinio kelius Šiaurėje, Sibire, Tolimuose Rytuose, Vidurinėje Azijoje ir kitose vietose. Po visą plačiąją šalį buvo išmėtytos Gulago salos. Jose sunkią dalią vilko politiniai kaliniai. Dar neišgydė mūsų tauta gilias žaizdas ir ilgai jas neišgydys. Ne tik tiems, kurie braidė Rusijos pelkynus, taigas ir dykumas, bet sunki dalia teko politinių kalinių ir tremtinių giminėms. Skausmas ir liūdesys juos lydėjo visą kalinimo ir trėmimo laiką. Daugelis iš jų dar ir šiandien ieško jų kapo svetimoje žemėje.

J. Stalinui mirus, 1953 m. keitėsi politinė padėtis Sovietų Sąjungoje. Žiaurios diktatūros varžtai silpnėjo. Paleidinėjo tremtinius ir politinius kalinius. Kai kurie grįžo į Lietuvą, bet ir toliau juos represavo. Jie buvo antros rūšies piliečiai.

Pastaruoju metu, keičiantis vidaus politikai Sovietų Sąjungoje, pagerėjo buvusių tremtinių ir politinių kalinių padėtis. 1988 m. buvę tremtiniai ir politiniai kaliniai susibūrė į organizaciją, pavadinę ją „Tremtinio" klubu. Jis įsisteigė Kaune, o vėliau ir kitose Lietuvos vietose. Šiuo metu klubas priskaičiuoja apie šimtą dvidešimt šešis tūkstančius narių.

Klubui vadovauja taryba, kurios pirmininku dabar yra gydytojas Audrius Butkevičius.

Darbas paskirstytas į komitetus. Veikia medicinos, teisės, istorijos, literatūros ir socialinis komitetai.

Medicinos komitetas rūpinasi buvusių tremtinių ir politinių kalinių sveikata. Jį sudaro daugiausia gydytojai.

Teisės komitetas konsultuoja žmones turto atgavimo ir kitais reikalais. Pernai buvusius tremtinius reabilitavo. Jų turtą bent dalinai grąžins arba atlygins už ji. Atsiranda daug sunkiai išsprendžiamų problemų, todėl labai reikalinga tiems asmenims juridinė pagalba. Komitetą sudaro daugiausia teisininkai.

Istorijos komitetas renka žinias apie ištremtuosius, politinius kalinius, jų trėmimo ir kalinimo vietas. Renka žinias apie partizanines kovas ir jų dalyvius.

Literatūrinis komitetas renka buvusių tremtinių ir politinių kalinių kūrybą. Pagal išgales ją skelbia. Leidžia laikraštėlį „Tremtinys". Šiuo metu jį redaguoja S. Bacevičius.

Socialinis komitetas rūpinasi buvusių tremtinių ir politinių kalinių butų, pensijų ir kitais socialiniais klausimais.

Klubo nariai suorganizavo „Tremtinio" chorą, kuris atlieka buvusių tremtinių ir politinių kalinių dainas.

Klubas organizuoja buvusių tremtinių ir politinių kalinių susitikimus, švenčių minėjimus.

Giminės susirūpinę savo giminaičių likimu ir ieško žuvusių Rusijoje ir kitose vietose. Todėl klubas ieško žuvusių kapų ir stengsis jų palaikus sugrąžinti į Lietuvą.

Respublikinis „Tremtinio" klubas įsikūrė Kaune, Donelaičio 70 B. Tel. 206735.

Balys Gajauskas

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

ROMO KALANTOS MINĖJIMAS SU BALIU GAJAUSKU

Kai šiandien Tėvynėje be baimės skanduojama „Laisvės Lietuvai", jau prieš 17 metų Romas Kalanta išdrįso tai pasakyti viešai Kauno miesto sode, mirdamas liepsnose. Tai jo aukai prisiminti ir pagerbti minėjimas yra rengiamas gegužės 21 dieną, sekmadienį. Minėjime kalbą pasakys ir atsakinės į klausimus **Balys Gajauskas**, savo gyvenimą paaukojęs Lietuvos laisvei atgauti ir už tai net 37 metus iškentėjęs komunistų kalėjimuose.

Minėjimas prasidės su 10:30 val. Mišiomis ir procesija Šv. Andriejaus bažnyčioje (19th & Wallace St.). Po Mišių apie 12 val. parapijos salėje bus pietūs ir programa su Baliu Gajausku.

Lietuvių Moterų federacijos Philadelphijos klubo valdyba maloniai kviečia visuomenę minėjime gausiai dalyvauti. Moterys ir mergaitės yra prašomos pasipuošti tautiniais drabužiais ir įsijungti į procesiją bažnyčioje.

Sh.

Ateitininkų Kęstučio Korporacijos Broliui

A.†A.

ANDRIUI DAUGIRDUI

mirus, jo žmonai, giminėms ir artimiesiems reiškia gilią užuojautą

Korp! Kęstutis

GAIDAS—DAIMID
EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003
Sally **Donald M., Jr.**

VANCE
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5½% Savings Account
Paid and Compounded Quarterly
HOME see us for financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME
INSURED
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL 60608
Peter Kazanauskas, Prs. Tel.: 847-7747
Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

APLINK MUS

x Prof. dr. Vytautas Bieliauskas, PLB pirmininkas, išvyko į Taliną, Estijoje, kur vyksta Pabaltijo tautų atstovų suvažiavimas. Paskiau Sąjūdžio kvietimu vyksta į Vilnių ir turės pasikalbėjimą su Sąjūdžio pareigūnais. Gegužės 27 d. Londone, Anglijoje, lietuviams padarys pranešimą ir grįš gegužės 28 d. namo. Šiuo metu jį pavaduoja PLB vicepirmininkė **Gabija Petrauskienė,** gyvenanti Toronte, Kanadoje.

x „Blessed George Matulaitis, His Life and Work", parašyta brošiūra ses. Onos Mikailaitės ir išleista šiais metais Putname. Brošiūroje sklandžiai aprašytas visas palaimintojo J. Matulaičio gyvenimas, pabaigoje įdėta litanija į pal. J. Matulaitį. Brošiūra gausiai iliustruota, turi 32 psl. ir viršelius. Tai amerikiečiams graži ir patogi dovana susipažinti su Lietuvos palaimintuoju.

x „Vytis", Lietuvos Vyčių sąjungos žurnalas, gegužės mėnesio nr. 5, išėjo iš spaudos. Šiame numeryje supažindinama su Suvalkija, duodama straipsnių, liečiančių Lietuvos šventoves ir lietuviškas organizacijas, kaip pačius vyčius. Taip pat daug informacijos iš vyčių veiklos lietuvių gyvenvietėse.

x Lietuvių Fondo metinio vajaus užbaigtuvių banketas bus spalio 21 dieną Martinique pokylių salėje. Jau dabar prašoma rezervuoti tą datą ir dalyvauti pokylyje.

x Joseph Venckauskas, Chicago, Ill., Builders & Remodeling, Inc., mūsų rėmėjas, pratęsė prenumeratą su visa šimtine. J. Venckauską skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame. Minima bendrovė garsinasi ir „Drauge" kiekviename šeštadienio numeryje skelbimų skyriuje.

x Laureatų IX-ji premijų šventė įvyks gegužės 20 d. Jaunimo centre Chicagoje. Visi nuoširdžiai kviečiami dalyvauti. Rezervacijoms skambinti **Irenai Polikaitienei 434-2243.**

(sk)

x Brighton Parko Lietuvių Namų savininkų draugijos gegužinė įvyks gegužės 21 d., sekmadienį, Šaulių namuose, 2417 W. 43 St. Pradžia 12 val. Bus skanus maistas, laimės šulinys, veiks baras, šokiams gros Kostas Ramanauskas. Visi kviečiami gausiai dalyvauti.

(sk)

x Norman Burstein, žinomas kailininkas, parduoda kailinius su didele nuolaida lietuviams. Skambinti vakarais: **677-8489.**

(sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST, Rimas Stankus,** tel. **361-5950** arba **636-6169.**

(sk)

x Video, stereo, siuvimo mašinas ir vaistus siunčiame į Lietuvą. Prekes pristatome per UPS į kitus JAV miestus. Sudaromi iškvietimai, siunčiame kargo. **Romas Pukštys, Transpak, 2655 W. 69th St., Chicago, IL 60629.** Darbo valandos: **12-6 v. p.p. kasdien, šeštd. 10 v.r.-4 v. p.p., arba susitarus. Pirmad. uždaryta. Tel. 312p436-7772, namų 312-430-4145.**

(sk)

x Marija Remienė, Lietuvių Fondo valdybos pirmininkė, išvyko į Los Angeles, Calif. Ji gegužės 13 d. dalyvaus Lietuvių Fondo rengiamam koncerte, susitiks su Liet. Fondo darbuotojais ir pasitars dėl tolimesnės veiklos.

x Pianistas Andrius Kuprevičius ir Juozas Stempužis, šių metų laureatai atvyksta į JAV LB Kultūros tarybos rengiamą Premijų šventę. Nuoširdžiai kviečiama visuomenė su laureatais pabendrauti gegužės 20 dieną Jaunimo centre. Bus pasižmonėjimas, puota, premijų įteikimas ir meninė dalis.

x Gaja Pemkutė ir Petras Bliūdžiai, gyveną Texas, klaidingai buvo aprašyti „Akademinėse Prošvaistėse" (balandžio 15 d. „Drauge"), kad jie rūpinasi Fort Worth su Kaunu padaryti „Sisters City". Priešingai, jie kaip tik pasipriešino, ypač kalbėjo Gaja Pemkutė-Bliūdžiuvienė, kad to negalima padaryti, nes tai Lietuvos okupantų siekimas. Autorės klaidą reikia imti kaip klaidą.

x Dr. Jadvyga Dubinskienė, praleidusi visą žiemą Miami Beach, Floridoj, grįžo į Chicagą pas savo vyrą dr. V. Dubinską.

x Dr. K. Rimkus, Chicago, Ill., pratęsė „Draugo" prenumeratą su visa šimtine. Dr. K. Rimkui, mūsų garbės prenumeratoriui, už paramą savai spaudai labai dėkojame.

x Viktoras Veselka, Detroit, Mich., parėmė „Draugą" 30 dol. auka ir pratęsė prenumeratą vieneriems metams. V. Veselkai, mūsų garbės prenumeratoriui, rėmėjui, už paramą savai spaudai labai dėkojame.

x Irena Kairys, Chicago, Ill., pratęsė prenumeratą su visa šimtine. I. Kairį įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už auką labai dėkojame.

x Teodoras Mitkus, Chicago, Ill., pratęsė „Draugo" prenumeratą su visa šimtine. T. Mitkui, mūsų garbės prenumeratoriui, rėmėjui, tariame nuoširdų ačiū.

x Žydinčios gėlės, puokštės ir korsažai Tau, Mamyte! Skambinkite **Baltic Blossoms, 434-2036.**

(sk)

x Abipusio džiaugsmo suteiks mūsų susitikimas su Lietuvos televizijos ir radijo ansambliu „Armonika". **Bilietai** — dovanų ir elektronikos parduotuvėj **„Patria" 2638 W. 71st St. tel. (312) 778-2100.**

(sk)

x Dr. Kastytis Jucas, dermatologas (tel. 925-2670) veda radijo programas **1490 AM** bangomis kiekvieną **šeštadienį 7 val. ryto.** Šį šeštadienį, gegužės 13 d. dr. Seymour Diamond, Diamond Headache Center direktorius, kalbės apie galvos skausmus ir jų priežastis.

(sk)

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbąs su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916.

(sk.)

x Lietuviškai kelionių agentūrai reikalingas patyręs tarnautojas (galintis dirbti su PARS). **Skambinti 238-9787.**

(sk)

x Lietuvos keliauninkų dėmesiui. Kas nori patvirtinti ar pakeisti Aerofloto ar kitų linijų skrydžius į Lietuvą, ar gauti patarnavimus New Yorko aerodromuose, skambinkite į New Yorko kelionių agentūrą **„VYTIS" 718-769-3300.**

(sk)

Lietuvių Prekybos rūmai gegužės 7 d. Martinique pokylių salėje įteikė stipendijas studijuojantiems. Iš kairės: Andrius E. Kirklys, Vytautas Tamulaitis, Edvardas A. Kirvaitis, Viktorija A. Ramonytė, Kim Laha Marie Sliterytė ir Vida Vizgirdaitė.

Nuotr. **J. Tamulaičio**

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

JAV LB VAKARŲ IR RYTINIO PAKRAŠČIO RAJONŲ SUVAŽIAVIMAS

Lietuvių Bendruomenės Vidurio Vakarų apygardos atstovų suvažiavimas įvyko balandžio 23 d. 9 val. ryto Jaunimo centro mažojoje salėje, o bendras Rytinio pakraščio ir Vidurio rajonų tą pačią dieną išskirtinai 1 val. kavinėje.

LB Vidurio Vakarų apygardos suvažiavimą pradėjo valdybos pirm. Birutė Vindašienė. Dalyvavo apylinkių pirmininkai apie pusė, t.y. 18 apygardos tarybos narių, iš viso 85 bendruomenininkai. Maldą sukalbėjo kun. Ričardas Repšys. Suvažiavimą prasmingu žodžiu sveikino JAV LB-nės pirm. dr. Antanas Razma, Lietuvių Fondo vardu valdybos pirm. Marija Remienė, LRKF apygardos vardu Algis Kazlauskas, raštu — Altos pirm. Gr. Lazauskas ir kt. Danguolė Ilginytė perskaitė jos pačios gerai parašytą praeitų metų suvažiavimo protokolą.

Apygardos valdybos pirm. B. Vindašienė pranešė, kad praeitais metais kartu su apylinkėmis organizavo ir dalyvavo visose viešose demonstracijose, dalyvavo Pavergtų tautų komiteto posėdžiuose (Pavergtų tautų komiteto pirmininkas dabar yra lietuvis pulk. Kazimieras Oksas — **jš**). Jaunimo centro kavinėje suruošė dvi kultūrines vakarones. Be to, apygardos valdyba su apylinkių talka suorganizavo ir globojo JAV LB-nės XII-sios tarybos sesiją Chicagoje. Aplankė 4 LB apylinkes ir palaikė su jomis ryšį telefonu. Dalyvavo trijų veiksnių pasitarime apie įvykius okup. Lietuvoje. Bendruomenės veiklai aptarti buvo sukvietusi apygardos LB tarybos narių ir apylinkių pirmininkų posėdį ir t.t.

Apygardos valdyboje dabar yra pirmininkė Birutė Vindašienė, sekr. Irena Levickienė, ižd. Raimondas Rimkus ir įvairioms pareigoms vicepirmininkės: Aleksandra Likanderienė, Asta Spurgytė, Dana Šilimaitienė—Pape, Rasa Miliauskaitė ir Vida Vizgirdaitė, kuri, jos tėveliui iškeliavus amžinybėn, perėmė tęsti jo turėtas valdyboje pareigas. Didi pagarba puikiai lietuvaitei, garbė Lietuvių Bendruomenei!

Ižd. Raimondas Rimkus pranešė apie valdybos metinę pajamų ir išlaidų detalizuotą apyskaitą. Grynais pinigais kasoje turi 1630 dol. Iš publikos buvo paprašytas pranešti ir apie LB XII tarybos pirmosios sesijos finansinę apyskaitą. Ižd. Rimkus paaiškino, kad turėjo pajamų 3685 dol., išlaidų — 4296 dol. su nuostoliu 611 dol.

Julius Balutis, kontrolės komisijos pirmininkas, perskaitęs revizijos aktą paaiškino, kad apygardos finansinė atskaitomybė ir pateisinamieji dokumentai tvarkomi gerai ir teisingai. Kasos knygoje įrašyta pinigų suma — 1630 dol. Siūlė suvažiavimui finansinę apyskaitą patvirtinti.

Algis Regis, LB V.V. apygardos Pasaulėičių teisėms apginti komiteto pirmininkas, prašė lietuvių dalyvauti komiteto šaukiamuose susirinkimuose. Laidojant šeimos narį dalyvauti ir patiems kapinėse, nes, kai kapinių darbininkai paima iš koplyčios kūną palaidoti, neįskaitydami svetimos kalbos užrašų, gali padaryti klaidą — sukeisti duobes. Šv. Kazimiero lietuvių kapinės yra didelės, trūksta lėšų jas administruoti, užtai dalinai leista laidoti ir ne lietuvius. Turime rūpintis išsaugoti „Švento Kazimiero lietuvių kapinių" vardą.

Vytautas Janušonis, LB Wisconsino apylinkės pirmininkas, paaiškino, kad iš Milwaukee apylinkės daug lietuvių išsikėlė gyventi kitur. Lietuviai liko mažumoje. Susijungė LB Kenoshos ir Racine apylinkės. Turi veikiantį chorelį. Aukoja Vasario 16-sios gimnazijai, paremia spaudą. Numato jungtis į vieną lietuvišką parapijos bažnyčią maldoms. Veikla dar yra gyva. Visos apylinkės etninės grupės sutartinai ruošia minėjimus, kultūrinio pobūdžio renginius, kuriuose aktyviai dalyvauja ir lietuviai.

Kazimieras Oksas, Pavergtųjų tautų komiteto pirmininkas Chicagoje, pasveikinęs Bendruomenės suvažiavimą, supažindino su komiteto paskirtimi, skatino ir šiais metais gausiai dalyvauti Pavergtų tautų bendrose demonstracijose. Pulk. Oksas yra Chicagoje gimęs, aktyviai dalyvauja lietuviškų organizacijų veikloje.

Kazys Laukaitis pakviestas „Pasaulio lietuvio" redaktoriaus ir administracijos būti to žurnalo platinimo vajaus vadovu, paaiškino, jog daug vyr. amžiaus skaitytojų iškeliauja amžinybėn ir dėl šios liūdnos priežasties sumažėjo prenumeratorių skaičius. Esą pavojaus, kad „PL" ateity gali nebeišsilaikyti ir užsidaryti. Kad taip puikiai ištobulėjęs žurnalas neužsidarytų, Laukaitis prašė JAV LB krašto, apygardos ir apylinkių valdybų pagelbėti išsilaikyti ir tęsti ligi šiol einantį žurnalą. Prašė visų bendromis pastangomis sutelkti trūkstamą skaičių prenumeratorių.

Aleksandras D. Domanskis susirinkimui pateikė 6 psl. anglų kalba išspausdintą projektą apie sustiprinimą bei išsilaikymą lietuviškos kolonijos Marquette Parke. Susidomėjusiems siūlė užmegzti su juo ryšį.

LB apylinkių pranešimus padarė šių apylinkių dalyvavę pirmininkai: Auroros M. Vizgirdienė, Brighton Parko — S. Daulienė, Cicero — R. Rimkus, East Chicago — B. Vilutienė, Lemonto — baigęs kadenciją L. Šlenys ir naujasis — K. Sušinskas, Marquette Parko — J. Levickas, Melrose Parko — O. Rakauskienė, Waukegan-Wisconsin — V. Janušonis. Kitos apylinkės apie savo veiklą pranešė raštu bei telefonu pirmininkei. Visos LB apylinkės yra pagrindinis ramstis visos lietuviškos veiklos. Pirmininkai,-ės išsakė savo pageidavimus, sugestijas, kalbėjo apie veiklą, pinigus ir t.t.

Pasižymėjusiems gera lietuviška veikla pirm. Vindašienė įteikė padėkos pažymėjimus: rašytojui-žurnalistui Broniui Kvikliui, pedagogams Juozui Plačiui, Juozui Masilioniui, Juliui Sirkai, Birutei Vilutienei, Antanui Valavičiui, Algiui Čepėnui, Sofijai Valiušienei ir Vladislavai Damušienei.

Vid. Vakarų apygardos suvažiavimas pasibaigė 12:30 val. Sugiedojo himną ir pasistiprino priešpiečiais.

JAV LB Vakarų ir Rytinio pakraščio rajonų suvažiavimas vyko balandžio 23 d. 1 val. Jaunimo centro kavinėje,Chicagoje. Atvyko tik Michigan ir V. Vakarų apygardų pirmininkai. Nedalyvavo LB Ohio iš Clevelando ir Vakarų — Los Angeles apygardos. Dalyvavo JAV LB pirm. dr. Antanas Razma, organizacinių ir admin. reikalų vicepirm. Birutė Jasaitienė, vykd. vicepirm. Linas Norušis, vicepirm. Ramunė Kubiliūtė, keletas LB tarybos narių ir apie 20 vietinių ir iš toliau atvykusių Bendruomenės darbuotojų. Šiai sueigai pirmininkavo vicepirm. B. Jasaitienė, kuri kalbėjo, jog ūmai iškilo nauji darbai ir naujos problemos. Yra svarbus reikalas padėti laisvės siekiančiai Lietuvai. O kai ši pagalba yra galima ir mes tai darome, susilaukiame kritikos iš kultūrinės veiklos privačių asmenų, kad, besirūpindami Lietuvos išlaisvinimu ir jai begelbėdami, užmirštame lietuvių išeivijos išsilaikymo reikalus išeivijoje. Priekaištaujama dėl lietuviškų kultūrinių programų priėmimo iš okup. Lietuvos, kurias išeivijos lietuviai entuziastiškai sutinka perpildytose salėse. Dar kalbėjo, kad numatoma peržiūrėti apygardų apimties ribų pergrupavimą ir t.t.

Valdybos sekr. Prano Jogos pateiktoje informacijos kopijoje sakoma, kad LB kraštų valdybų pasitarime Romulus, Michigane, palankiai buvo sutiktas PLB ir VLIKo pirmininkų pradėtas bendradarbiavimas. Ten pat laisvėjančios Lietuvos reikalams, jų paramai prašymai plaukia į PLB valdybą. Sutarta, kad PLB valdyba ištirs jų reikalingumą. Paskirų kraštų valdybos JAV LB krašto valdyba jau anksčiau nutarusi galutinai susitarti su Baltų Laisvės lyga, kad Asta Banionytė-Connor dirbs, atstovaudama JAV Lietuvių Bendruomenę Washingtone valdžios įstaigose. Šis darbas esąs aktualus, kada Amerikos visuomenė pradeda suprasti, kad Lietuva yra okupuota. Tuo tarpu vyriausybės žmonės, norėdami pagerinti santykius su Sovietų S-ga, ignoruoja lietuvius. Toliau tame bendrarašty pranešama, kad balandžio 8 d. Danguolė Valentinaitė pasitraukė iš JAV LB krašto valdybos soc. reikalų tarybos. Paprašytas Linas Norušis sutiko laikinai eiti šias pareigas.

JAV LB Michigan apygardos valdybos pirm. Vytautas Kutkus pranešė, kad LB XII tarybos ir PLB seimo nariams išrinkti sėkmingai vadovavo Gražina Kriaučiūnienė. Suorganizavo lietuvių grupę dalyvauti tarptautiniame festivalyje Logan mokykloje. Globojo PLB, JAV LB ir Kanados LB kraštų valdybų suvažiavimą balandžio 15 ir 16 d. Sheraton viešbutyje. Išreiškė nepasitenkinimą ruošiamais rajoniniais suvažiavimais Chicagoje. Michigan apygardos valdyboje dabar yra pirm. Vytautas Kutkus, vicepirm. Vytautas Jonaitis ir ižd. Gražina Kriaučiūnienė ir revizijos komisijoje — Mykolas Abarius, Algis Bražėnas ir Liuda Rugienienė.

Už ilgametę Lietuvių Bendruomenės veiklą dirbusiam vadovaujančiose pareigose JAV LB krašto valdybos pirm. dr. Razma ir vicepirm. Jasaitienė šia proga veteranui Vytautui Kutkui įteikė garbės pažymėjimą.

LB Vid. Vakarų apygardos valdybos pirm. Vindašienė pranešė, kad šioje apygardoje veikia 16 LB apylinkių. Dėl lietuvių kunigų trūkumo silpnėja lietuviškos parapijos. Supažindino su Vidurio Vakarų apygardos veikla ir t.t.

Diskusijose Kazys Laukaitis siūlė apygardoms steigti LB apylinkes mažai tegyvenančių lietuvių gyvenvietėse. Statutas leidžia kad, susirinkus 7 lietuviams, gaima steigti naują apylinkę. Šiuo būdu būtų galima sujungti žymiai daugiau lietuvių.

LB pirm. dr. A. Razma suvažiavimo uždarymo žodyje apžvelgė krašto valdybos darbus. Sakė vykstant Lietuvoje persitvarkymo Sąjūdžiui ir visai tautai pakilus dėl tautos laisvės, mums pagausėjo darbų ir rūpesčių. Bet mes džiaugiamės, kad išeivijos lietuviai suprato šio laiko svarbą ir mūsų darbus remia. Aukų, vadinamų „Dovana Lietuvai", jau suaukota daugiau kaip 151,000 dol. Išleista 85,000 dol. Paminėjo, ką legaliai gali arba galėjo, paskyrė ir pasiuntė. Jau perspausdinta 320,000 egz. Šapokos Lietuvoje istorija. Paminėjo, kas ten gyvybiškai buvo ir yra reikalinga paremti, stengėsi tai padaryti. Gal kas klaidingai supranta ir skleidžia gandus, kad suaukotus pinigus pasiunčiame, kuriuos ten valdžia konfiskuoja arba uždaro sąskaitą. Taip nėra! Pirm. Razma sakė — siunčiame, kas yra legalu ir kuo galime lietuviškus darbus paremti. Džiugu, kad telkiant aukas „Dovana Lietuvai", lygiagrečiai Vasario 16-sios aukotojų dosnumas ne tik nesumažėjo, bet aukų gauta daugiau negu praeitais metais. Gauta daugiau kaip 70,000 dol. Bendruomenės darbams paremti. O kurie skleidžia gandus, tai daro iš pavydo, kad Lietuvių Bendruomenei sekasi.

J. Šlajus

David Mackewicz, Standard Federal bendrovės prezidentas, įteikia stipendiją Vidai Vizgirdaitei.

Nuotr. **J. Tamulaičio**

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

x Adolfina Czizauskas iš Chicago, Ill., pratęsdama prenumeratą vieneriems metams, pridėjo ir 30 dol. dienraščio stiprinimui. A. Czizauską įrašome į garbės prenumeratorius, o už paramą labai dėkojame.

x Alfonsas Krakauskas, Chicago, Ill., pratęsdamas prenumeratą parėmė „Draugą" 30 dol. auka ir 10 dol. pridėjo už kalėdines korteles ir kalendorių. A. Krakauską skelbiame garbės prenumeratorium, o už dosnią auką labai dėkojame.

x Janina Mačiulis, Danville, Cal., pratęsdama „Draugo" prenumeratą, pridėjo ir 20 dol. auką. J. Mačiulį skelbiame garbės prenumeratore, o už stiprinimą lietuviško žodžio labai dėkojame.